

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Хмельницький національний університет
Освітня програма	39508 Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська))
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Хмельницький національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39508
Назва ОП	Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська))
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.028 Польська мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Білявська Вікторія Сергіївна, Капаці Андрій Юрійович, Копусь Ольга Антонівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.02.2023 р. – 10.02.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://surl.li/extuv>

Програма візиту експертної групи <http://surl.li/extvb>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Експертна група (далі – ЕГ) на підставі вивчення Відомостей про самооцінювання освітньої програми «Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська)) за спеціальністю 014 Середня освіта за першим (бакалаврським) рівнем (далі – ОП) в Хмельницькому національному університеті (далі – ХНУ), установчих та нормативних документів, моніторингу офіційного сайту ЗВО, отриманої інформації в процесі акредитаційної експертизи у віддаленому (дистанційному) режимі від представників внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів переконалася, що підстав про ухвалення рішення у відмові в акредитації ОП немає. ХНУ надає здобувачам вищої освіти за ОП якісні освітні послуги, готує їх до успішної реалізації в майбутній професійній діяльності і конкурентоздатності на ринку праці. ОП загалом відповідає критеріям оцінювання якості, а виявлені слабкі сторони не применшують її значення і не є суттєвими. ОП має чітко сформульовані цілі, що корелюють зі стратегією та місією ХНУ; її спроектовано з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контекстів, потреб ринку праці, запитів стейкхолдерів. ХНУ продемонстрував готовність реагувати на виклики часу (системне оновлення матеріально-технічної бази, нормативних документів, готовність забезпечувати освітній процес в умовах карантинних обмежень та воєнного часу), гарантуючи безпечне освітнє середовище здобувачів вищої освіти та науково-педагогічним працівникам (далі – НПП). ОП є актуальною та відповідає потребам регіону, чітко віддзеркалюючи його потребу в кваліфікованих вчителів-словесниках. Методи та форми навчання сприяють реалізації студентоцентрованого підходу, принципу академічної свободи дають змогу досягти мети та програмних результатів навчання (далі – ПРН). ЕГ відзначає потужний науково-педагогічний склад, високий рівень міжнародної співпраці та академічної мобільності.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ЕГ вважає сильними сторонами ОП: уведення в ОП освітніх компонент (далі – ОК), у межах яких у здобувачів вищої освіти формуються розуміння соціальної відповідальності, креативне мислення, активна громадянська позиція, що забезпечує реалізацію одного із завдань Стратегії розвитку ХНУ; активну участь здобувачів вищої освіти в отриманні результатів навчання в неформальній освіті; потужні навчально-методичну та матеріально-технічну бази, над удосконаленням яких ХНУ постійно працює; облаштування лабораторії Нової української школи (далі – НУШ), діяльність Українсько-польського центру, що сприяє набуттю здобувачами вищої освіти професійних та соціальних навичок; наявність модульного середовища для навчання MOODLE, яке має тривалу традицію успішного застосування; організацію щорічних студентських наукових конференцій, що сприяє активізації дослідницької роботи здобувачів; проведення традиційних гостьових лекцій польськими науковцями (Е. Банькою, Я. Копером, Т. Корпишем) та реалізацію довгострокових міжнародних проєктів («Нові кваліфікації – нові можливості», 2017-2018, «Підтримка кафедр слов'янської філології Хмельницького національного університету» 2019-2022); наявність у відкритому доступі силабусів і робочих програм навчальних дисциплін (далі – РПНД), у яких міститься інформація щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання; послідовну політику з імплементації академічної доброчесності у внутрішню культуру якості освіти (контроль якості вищої освіти та забезпечення академічної доброчесності охоплює усіх учасників освітнього процесу, що дозволяє сформувати середовище нульової толеранції до проявів академічної недоброчесності); забезпечення освітнього процесу за ОП висококваліфікованими науковцями, досвідченими викладачами, про що свідчить потужний науковий доробок, професійні активності, результати участі в наукових рейтингах, демонстрація на власному прикладі підходу до безперервного навчання та розвитку протягом життя; послідовну реалізацію системи морального й матеріального заохочення, що виявляється в преміюванні НПП, нагородженні їх грамотами, подяками як ХНУ, так і на рівні міста, області та держави, що спонукає викладачів до професійного зростання та підвищення якості освіти; наявність можливостей для реалізації міжнародної співпраці (грантова діяльність НПП, участь у міжнародних конкурсах та проєктах, що стимулюється ХНУ); доступність здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами до всієї інфраструктури університету; практику формування в ХНУ фокус-груп зі складу здобувачів вищої освіти за ОП для безпосередньої участі студентів у реалізації ОП; запровадження в освітній процес інформаційної системи «Електронний університет», що дає змогу в складних умовах сьогодення, за будь-яких обставин надавати освітні послуги та здобувати освіту.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабка сторона: відсутність конкретних пропозицій стейкхолдерів щодо визначення цілей ОП. Рекомендовано: залучити стейкхолдерів до визначення цілей ОП під час її перегляду у 2023 р. через запровадження спільних семінарів, круглих столів, розширених засідань кафедр. Слабка сторона: Відсутність дисциплін з вивчення польської мови, які мають практичне спрямування наступних рівнів (В1 – С2), що ускладнює подальше повноцінне формування необхідних компетентностей. Рекомендовано: В ОП 2023 р. передбачити вивчення ОК «Практичний курс польської мови» у 3, 4, 5 і 6 сем. Слабка сторона: Зміст ОП передбачає ОК, спрямовані на часткове формування передбачених Професійним стандартом вчителя загальних компетентностей, а саме: громадянської (ЗК.01), соціальної (ЗК.04), культурної (ЗК.02), лідерської (ЗК.09,10), підприємницької (ЗК. 07). Рекомендовано: Під час перегляду ОП у 2023 р. урахувати у формулюваннях загальних компетентностей усі вимоги Професійного стандарту вчителя. Слабка сторона: ОП передбачено курсову роботу лише з польської філології, що обмежує науково-дослідну діяльність здобувачів лише однією предметною спеціальністю. Рекомендовано: Під час перегляду ОП 2023 робочій групі розширити тематику курсових робіт, урахувавши можливість дослідження актуальних проблем української філології та методики навчання польської й української мов, польської й української літератур. Слабка сторона: Дублювання окремих тем в ОЗП.08 та ОПП.07. Рекомендовано: До початку 2023/2024 н.р. провести спільне засідання кафедри психології та педагогіки і кафедри слов'янських мов, які забезпечують викладання ОПЗ.08 та

ОПП.07, та оновити зміст ОК, уникаючи дублювання матеріалу. Слабка сторона: На наявність текстових запозичень у ХНУ перевіряються лише роботи, які готуються до публікації, та кваліфікаційні роботи. Рекомендовано: Для послідовного дотримання процедури академічної доброчесності до початку 2023/2024 н. р. відповідним підрозділам переглянути та розширити перелік видів робіт, які перевірятимуться на можливу наявність текстових запозичень, обов'язково включивши до нього курсову роботу. Слабка сторона: Відсутність у гуртожитках вільного доступу до мережі інтернет, що певною мірою ускладнює здобувачам ОП можливість якісно готуватися до занять та виконувати завдання дистанційно. Рекомендовано: Адміністрації ХНУ упродовж 2023 р. забезпечити гуртожитки вільним та безкоштовним доступом до мережі інтернет. Слабка сторона: Під час зустрічі зі студентським самоврядуванням представники Студентської ради університету продемонстрували недостатню обізнаність у процесах внутрішнього забезпечення якості освіти. Рекомендовано: Адміністрації ХНУ провести зі Студентською радою університету роз'яснювально-ознайомлювальні заходи (зустрічі з адміністративним персоналом та навчально-допоміжними структурними підрозділами ХНУ) щодо участі органів студентського самоврядування на рівні університету у процесах та механізмах внутрішнього забезпечення якості освіти ХНУ до 15/04/2023 р.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз: На підставі аналізу змісту ОП «Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська))» (<http://surl.li/ewwoq>) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, інформації, отриманої під час інтерв'ювання учасників фокус-груп, ЕГ констатує, що цілі ОП відповідають спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями 014.028 «Мова і література (польська)» й 014.01 «Українська мова і література»), оскільки скеровані на підготовку висококваліфікованого вчителя польської мови і літератури та української мови і літератури, творчої особистості, яка в майбутній професійній діяльності застосовуватиме інноваційні технології та методи навчання, буде здатною до самоосвіти, професійного вдосконалення, навчання впродовж життя. Особливості ОП полягають у набутті здобувачами вищої освіти компетентностей за двома предметними спеціальностями, у її реалізації з опертям на тісну співпрацю з вітчизняними та іноземними партнерами. Цілі програми вповні корелюють з місією і стратегією розвитку ХНУ (<http://surl.li/cobag>), якою передбачено підготовку фахівців, здатних до успішної самореалізації, самоосвіти, навчання впродовж життя, до застосування сучасних технологій та передавання набутих знань з урахуванням нових викликів життя і потреб ринку праці. Одним із завдань Стратегії розвитку ХНУ передбачено введення в освітні програми освітніх компонент, у межах яких у здобувачів вищої освіти формуються розуміння соціальної відповідальності, креативне мислення, активна громадянська позиція. Для реалізації поставленого завдання ОП передбачено, зокрема, такі ОК: ОЗП.07, ОЗП.08, ОЗП.09, ОПП.05-013. Під час зустрічі ЕГ з адміністративним персоналом, ректор ХНУ зазначив, що наразі відбувається перегляд Стратегії розвитку ЗВО, оскільки актуальним постало питання адаптації освітнього процесу до сучасних реалій, знаходження балансу у створенні безпекового середовища, яке вплине на якість надання освітніх послуг. ЕГ вважає, що реалізація такого завдання сприятиме подальшому вдосконаленню ОП «Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська))».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Факти, докази та їх аналіз: На підставі аналізу Відомостей про самооцінювання ОП, спілкування зі стейкхолдерами у фокус-групах та на відкритій зустрічі, ЕГ висновковує, що ХНУ активно залучає стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, потенційних роботодавців, наукових і науково-педагогічних працівників установ та закладів вищої освіти, представників міжнародної спільноти) до обговорення проектів ОП, їх рецензування, перегляду. Так, зовнішні стейкхолдери на відкритій зустрічі з ЕГ засвідчили, що вони надавали пропозиції для покращання ОП, зокрема через рецензування проекту ОП. О. Кенц, директор Технологічного багатопрофільного ліцею з загальноосвітніми класами м. Хмельницького імені Артема Мазура, запропонувала розширити зміст ПРН, який стосується планування та організації освітнього процесу у ЗЗСО, акцентувавши увагу на умовах реалізації НУШ. Пропозицію було враховано у формулюванні ПРН о8. Ж. Демиденко, директор Хмельницької середньої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 20, зазначила, що її пропозиція стосувалася виокремлення практики з виховної роботи з педагогічної практики, адже важливе місце в ЗЗСО належить виховній роботі, оскільки її спрямовано на виховання громадянина нового українського суспільства. Здобувачі вищої освіти мають набути практичних навичок виховної роботи

безпосередньо в закладі освіти. Пропозицію було враховано: практику передбачено у 8 сем (ОПП.13, 6 кредитів ЄКТС). Н. Богданець-Білокаленко, завідувач відділу мов національних меншин та зарубіжної літератури Інституту педагогіки НАПН України, запропонувала додати ПРН, який передбачатиме формування навичок міжособистісної та міжкультурної взаємодії (уведено ПРН 25). За пропозицією Ю. Васейко, доцента кафедри полоністики та перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки, у формулюванні ПРН 17 передбачено вміння обирати доцільні інформаційно-цифрові та дистанційні технології навчання. У перегляді ОП беруть участь і здобувачі вищої освіти, що було підтверджено під час їх інтерв'ювання на зустрічі з ЕГ. Студенти зазначили, що під час анонімного анкетування вони відповідають на запитання, що би вони хотіли додати в освітній процес, що б хотіли змінити, як вони бачать розвиток ОП та ін. Пропозиції здобувачів вищої освіти стосувалися можливостей розширювати свої знання за допомогою неформальної освіти; запровадження в освітній процес платформи для онлайн-комунікації; введення завдань, зорієнтованих на опанування польською мовою на рівні С1 тощо. На зустрічах зі стейкхолдерами та під час відкритої зустрічі не було висловлено зауважень щодо неврахування наданих ними пропозицій.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз: Проаналізувавши зміст ОП, Відомості про самооцінювання ОП, здійснивши інтерв'ювання стейкхолдерів, ЕГ констатує, що ОП враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контекстів. Цілі ОП спроектовано на підготовку компетентного вчителя польської мови і літератури та української мови і літератури, який володіє інноваційними технологіями й методами навчання, уміє застосовувати їх на практиці, виявляє креативність, здатний до самоосвіти, до вдосконалення професійної компетентності та навчання впродовж життя. Це повні корелює із сучасними викликами в освітній сфері. ОП передбачає досягнення ПРН 03, ПРН 06, ПРН 07, ПРН 08, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 21, ПРН 22, ПРН 23 та ін., які враховують тенденції розвитку спеціальності, галузевого контексту. ХНУ запровадив ОП, передовсім зреагувавши на нагальні потреби регіону в учителях польської мови. На зустрічі ЕГ з керівником та менеджментом ХНУ ректор зазначив, що на Поділлі проживає значна кількість етнічних поляків, а в ЗЗСО майже 5 тисяч учнів вивчають польську мову. Керівники цих закладів освіти постійно звертаються з проханням направити здобувачів ОП на практику для їх подальшого працевлаштування. Те, що в регіоні професія вчителя польської мови є затребуваною, під час відкритої зустрічі підтвердили присутні на ній потенційні роботодавці. ЕГ відмічає, що для підготовки конкурентоспроможних випускників ОП ХНУ вивчив тенденції розвитку ринку праці й урахував їх у визначенні ПРН 01, ПРН 06, ПРН 08, ПРН 09, ПРН 17-20, ПРН 22, ПРН 24. На підставі інформації, поданої у Відомостях про самооцінювання ОП (с. 6-7) та отриманої під час інтерв'ювання науково-педагогічних працівників, ЕГ констатує, що, вивчивши позитивні практики реалізації подібних ОП у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, ЗВО було, зокрема, введено обов'язковий ОК «Вступ до спеціальності вчителя-словесника». Завдяки аналізу досвіду аналогічних іноземних програм до змісту ОК «Теорія і практика філологічних досліджень» введено питання, пов'язані із захистом інтелектуальної власності, дотриманням академічної доброчесності (Краківський педагогічний університет імені Комісії народної освіти), розроблено вибіркову дисципліну з історії Польщі як країни, мова якої вивчається (Вроцлавський університет).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз: Аналіз змісту ОП дає підстави ЕГ стверджувати, що ПРН відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для шостого кваліфікаційного рівня. Так, ПРН 01, ПРН 02, ПРН 04, ПРН 05, ПРН 06, ПРН 09, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 15, ПРН 21, ПРН 23, Ю ПРН 24 передбачають набуття здобувачами вищої освіти концептуальних наукових та практичних знань, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та навчання (дескриптор «знання»); ПРН 02, ПРН 03, ПРН 04, ПРН 05, ПРН 06, ПРН 08, ПРН 09, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 17, ПРН 18, ПРН 19, ПРН 20, ПРН 21, ПРН 22, ПРН 23, ПРН 25 забезпечують набуття поглиблених когнітивних та практичних умінь і навичок, майстерності та інноваційності на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих завдань і практичних проблем у сфері професійної діяльності та навчання (дескриптор «уміння/навички»); ПРН 03, ПРН 04, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 20, ПРН 23, ПРН 25 забезпечують формування здатності доносити до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; збирання, інтерпретації та застосування даних; усне і письмове спілкування з професійних питань державною та іноземною мовами (дескриптор «комунікація»); ПРН 01, ПРН 02, ПРН 04, ПРН 06, ПРН 07, ПРН 08, ПРН 09, ПРН 10, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 16, ПРН 17, ПРН 18, ПРН 19, ПРН 20, ПРН 21, ПРН 23, ПРН 24 забезпечують спроможність управляти професійною діяльністю; нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та навчальних контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; спроможність організувати та керувати професійним розвитком осіб і груп, здатність продовжувати навчання зі значним ступенем автономії (дескриптор «відповідальність і автономія»).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ЕГ вважає сильними сторонами ОП: набуття здобувачами вищої освіти компетентностей за двома предметними спеціальностями, що сприяє не лише успішному працевлаштуванню, а й формуванню міжкультурної компетентності як інтегральної якості особистості; визначення цілей ОП відповідно до сучасних тенденцій розвитку спеціальності та галузевого контексту, що полягає в підготовці висококваліфікованого вчителя, творчої особистості, яка в майбутній професійній діяльності застосовуватиме інноваційні технології та методи навчання, буде здатною до самоосвіти, професійного вдосконалення, навчання впродовж життя; введення в ОП освітніх компонентів, у межах яких у здобувачів вищої освіти формуються розуміння соціальної відповідальності, креативне мислення, активна громадянська позиція, що забезпечує реалізацію одного із завдань Стратегії розвитку ХНУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабка сторона: Відсутність конкретних пропозицій стейкхолдерів щодо визначення цілей ОП. Рекомендовано: Залучити стейкхолдерів до визначення цілей ОП під час її перегляду у 2023 р. через запровадження спільних семінарів, круглих столів, розширених засідань кафедр тощо.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП має чітко сформульовані цілі, що полягають у підготовці компетентного вчителя, який володіє інноваційними технологіями і методами навчання, спроможний застосовувати їх у майбутній професійній діяльності, здатний до творчості, самоосвіти, фахового розвитку, навчання впродовж життя, що відповідає суспільній місії та стратегії ХНУ, адже ними передбачено формування особистості, здатної бути успішною в професійній самореалізації, уміти транслювати технології та знання, адаптуватися до викликів сучасного життя; ОП спроектовано з урахуванням: запитів стейкхолдерів, затребуваності на ринку праці вчителів польської мови, української мови та літератури, тенденцій розвитку педагогічної освіти, вимог НУШ, регіонального контексту, зокрема оперативних цілей Стратегії розвитку Хмельницької області на 2021-2027 рр.; кращих практик подібних освітніх програм, реалізованих в Україні та Республіці Польща. ЕГ констатує, що вирішальними в оцінюванні Критерію 1 за рівнем «В» стали підкритерії 1.1 (цілі ОП корелюють з місією та стратегією ХНУ), 1.3 (у визначенні цілей та ПРН ОП урахувано тенденції розвитку освітньої галузі, її регіональний специфіку, потреби ринку праці), 1.4 (ПРН відповідають дескрипторам НРК за шостим кваліфікаційним рівнем), що цілком відповідають вимогам; підкритерій 1.2 частково відповідає вимогам (ПРН визначено з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, проте останні не беруть участі у формулюванні цілей ОП). Вказаний недолік не є суттєвим, критичним, його можна усунути під час перегляду ОП у 2023 році.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз: Загальний обсяг ОП «Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська))» за спеціальністю «014 Середня освіта» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» і складає 240 кредитів ЄКТС. З них 180 кредитів ЄКТС (75 %) виділено на обов'язкові компоненти, 60 кредитів ЄКТС (25 %) – на вибіркові. Для практичної підготовки, зокрема педагогічної практики (пропедевтичної), педагогічної практики в ЗЗСО, практики з виховної роботи у ЗЗСО, передбачено 25 кредитів ЄКТС (10,4% від загального обсягу ОП). Стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти немає.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз змісту ОП, навчальних планів за денною та заочною формами навчання дає підстави ЕГ стверджувати, що ОП має чітку структуру, ОК загалом складають логічну взаємопов'язану систему теоретичної і практичної підготовки, а також атестації здобувачів вищої освіти. Для ОК загальної підготовки виділено 42 кредити ЄКТС (17,5%), для ОК професійної підготовки – 138 кредитів ЄКТС (57,5%). ЕГ зауважує, що освітні компоненти та кількість кредитів ЄКТС, виділених для їх опанування, в ОП і навчальному плані мають певні розбіжності, а саме: в ОП для педагогічної практики в ЗЗСО виділено 13 кредитів ЄКТС, а навчальний план – 5. Гарант ОП пояснила таку розбіжність технічною помилкою, допущеною в навчальному плані. Назви ОК та обсяги, виділені для їх опанування, у навчальних планах денної та заочної форм розбіжностей не мають. Навчальний план складено згідно зі структурно-логічною схемою. Аналіз ОП, а також навчального плану, дають підстави ЕГ стверджувати, що її структуровано в контексті загального часу навчання: кредити ЄКТС за чотирма роками навчання поділено рівномірно – по 60 кредитів ЄКТС на кожний з них. Між семестрами в межах одного року теж витримано пропорційність: по 29/31 кредиту ЄКТС (1, 2, 3 роки навчання), по 30/30 кредитів ЄКТС (4 рік навчання). Обов'язкові освітні компоненти в ОП об'єднано у два цикли: загальної та професійної підготовки. Цикл професійної підготовки передбачає практичну підготовку та атестацію. ОП відведено 60 кредитів ЄКТС для вибірових ОК. Практична підготовка охоплює різні види практик: педагогічну (пропедевтичну) практику, педагогічну практику у ЗЗСО, практику з виховної роботи в ЗЗСО. Атестація передбачає два атестаційні іспити: з основної спеціальності та з додаткової спеціальності. На атестацію кредитів ЄКТС не виділено, проте в навчальному плані для її проведення відведено 2 тижні. На підставі аналізу змісту ОП, робочих програм навчальних дисциплін, ЕГ констатує, що кожен ПРН охоплений змістом ОП, а також підтверджує досягнення всіх ПРН, визначених ОП, синтезом обов'язкових ОК. Жоден ПРН не формується вибіровими дисциплінами. Водночас, ЕГ зауважує, що Матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП містить окремі недогляди. Так, у Матриці позначено, що ПРН 20 досягається ОЗП.07, тоді як його реалізує ОЗП.08. Згідно з Матрицею ПРН 12 забезпечують лише ОЗП.03 і ОПП.12. На думку ЕГ, цей ПРН досягається і під час вивчення ОПП.01, ОПП.03, ОПП.08, ОПП.10.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП уповні відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності 014 Середня освіта (предметні спеціальності 014.028 Середня освіта (Мова і література (польська)) та 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)), що досягається реалізацією низки ОК загальної та професійної підготовки. Об'єктами вивчення і діяльності, заявленими в ОП, є освітній процес у ЗЗСО (базова середня освіта), пов'язаний з процесами навчання польської мови і літератури, української мови і літератури, виховної, позакласної та позашкільної роботи. Зміст ОП ґрунтується на сучасних дослідженнях у сфері педагогіки (ОЗП.08, ОПП.07), психології (ОЗП.07), методики навчання (ОПП.08, 09, 10), філології (ОЗП.01, 02, 03, 04, 05, ОПП.01, 02, 03, 04, 05, 06). Якісна підготовка вчителя ЗЗСО досягається й за рахунок практик (ОПП. 11, 12, 13) та опанування навчальних дисциплін (ОЗП.06, 09, ОПП.04), орієнтованих на формування необхідних компетентностей вчителя як активного члена громадянського суспільства, як фахівця, що використовуватиме в професійній діяльності інформаційні й комунікаційні технології, як фахівця, здатного до наукової роботи. Викладання ОПП.06 на першому курсі дозволяє здобувачам навіть з початковим рівнем польської мови сформувати потрібні мовленнєві компетентності: читання, письмо, говоріння та аудіювання, але зміст цієї дисципліни передбачає лише рівень А1–А2. Наявність в ОП ОПП.01, 03 сприяє опануванню теоретичного рівня української та польської мов, проте завершення вивчення цих та інших освітніх компонент (ОПП.02, 05) у 7 і 6 семестрах відповідно передбачатиме необхідність ґрунтовного повторення здобувачами вищої освіти пройденого матеріалу перед атестаційними іспитами. ЕГ констатує, що в ОП наявний певний дисбаланс у розподілі обсягів кредитів ЄКТС, призначених для опанування основної та додаткової предметних спеціальностей, з перевагою у вивченні польської мови і літератури. Гарант пояснила це тривалішим процесом, потрібним для опанування польської мови, яка для багатьох здобувачів вищої освіти є іноземною і такою, яку вони лише починають вивчати. Зміст обов'язкових ОК (зокрема, ОПЗ.03, .04, ОЗП.07, 08, ОПП.01, 03, ОПП.05-10, ОПП.12) передбачають застосування різноманітних методів, методик і технологій навчання, інструментів ІК (бесіди, дискусії, робота в проблемних групах, робота з текстом, мультимедійні презентації; проектні, інтерактивні, інформаційно-комп'ютерні, технології змішаного, перевернутого, дистанційного, контекстного навчання; PowerPoint, Moodle, Zoom, хостинг YouTube, месенджери (Viber, корпоративна електронна пошта), сервіси WEB 2.0., освітні онлайн платформи «Всеосвіта», «На урок»). У процесі реалізації ОП здобувачі вищої освіти набувають інтегральної, загальних і фахових компетентностей учителя польської мови і літератури, української мови і літератури, навчаються застосовувати пристрої та обладнання, зокрема мультимедійні проектори, інтерактивні дошки, для успішного здійснення майбутньої професійної діяльності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз: Основні принципи та процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти ХНУ регульовано Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ

(<http://surl.li/coayl>), Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти ХНУ (<http://surl.li/dcqtu>), Положенням про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір дисциплін у ХНУ (<http://surl.li/ckfyr>). Усі Положення є у вільному доступі, їх розміщено на офіційному сайті ЗВО. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти у ХНУ передбачає також вибір бази практики, тем курсових робіт тощо. ОП і навчальний план містять лише обов'язкові ОК, при цьому в них передбачено наявність кредитів для вибіркових навчальних дисциплін обсягом 60 кредитів ЄКТС (25% від загального обсягу ОП). Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти в ХНУ передбачає кілька етапів: формування та доведення до відома здобувачів переліку навчальних дисциплін і програм minor; вибір здобувачами дисциплін з каталогу; формування індивідуального навчального плану на навчальний рік; організація процесу вивчення вибраних дисциплін (формування мобільних груп, лекційних потоків, складання розкладу занять тощо). Каталог вибіркових дисциплін загальної та спеціальної підготовки, запропонованих кафедрами для вибору розміщено у вільному доступі на сайті ХНУ (<http://surl.li/exlkx>). Для зручності здобувачів вищої освіти каталог також наявний в електронному журналі. Перед вибором ОК здобувачі мають змогу ознайомитися з анотаціями до них. Якщо певну дисципліну не обирають кілька років поспіль, її вилючають з каталогу. Упродовж трьох тижнів здобувачі вищої освіти обирають дисципліни шляхом подання заяви через персональний кабінет в ІСУ «Електронний університет», допускається приймання письмової заяви. Якщо подано дві відмінні заяви, дійсною вважається остання. Обрані ОК вносять до індивідуального навчального плану здобувача. У ХНУ для вивчення вибіркових дисциплін відводиться в розкладі занять для всіх факультетів окремий день, що визначено Положенням (<http://surl.li/ckfyr>). Про це ЕГ також дізналася від учасників фокус-груп менеджменту ХНУ, НПП, здобувачів вищої освіти. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі ОП підтвердили вільний вибір дисциплін. Вони добре ознайомлені з процедурою вибору та порядком формування груп, обирають дисципліни різних кафедр і вивчають їх у складі інших груп, які сформовано в результаті вільного вибору здобувачами різних ОП, що свідчить про реальний вибір дисциплін. На підставі аналізу індивідуальних навчальних планів та інтерв'ювання здобувачів, ЕГ з'ясувала, що з-поміж вибраних здобувачами ОП широкий спектр дисциплін: Французька мова, Медіаосвіта та медіаграмотність, Психокорекція та психогігієна, Психологія спілкування, Іміджологія, Оздоровчий фітнес, Історія Польщі, Тренінг особистісного росту, Практична риторика, Література рідного краю, Філософія, Право, Арттерапія тощо.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз: Практичну підготовку здобувачів ОП регулюють Положення про організацію освітнього процесу у Хмельницькому національному університеті (<http://surl.li/coayl>), Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (<http://surl.li/codvr>). ОП передбачає проходження здобувачами різних видів практик, наступність яких є логічно вмотивованою. Так, у 7 семестрі здобувачі проходять педагогічну практику (пропедевтичну) (4 т., 6 кредитів ЄКТС), у 8 семестрі – педагогічну практику у закладах загальної середньої освіти (7 т., 13 кредитів ЄКТС), практику з виховної роботи у закладах загальної середньої освіти (3 т., 6 кредитів ЄКТС). Обсяг практик складає 10,4% від загального обсягу ОП. ЕГ зауважує, що для проходження у 8 семестрі практики з виховної роботи та педагогічної практики в ЗЗСО, які охоплюють 19 кредитів ЄКТС, виділено 10 тижнів, у результаті чого здобувачі вищої освіти мають щотижневе навантаження 1,9 кредита ЄКТС. Зміст практик, їх проведення визначено в робочих програмах практик (<http://surl.li/ehoam>), які охоплюють вступ, мету, завдання практики, перелік ПРН, компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти під час проходження практики; програму практики, види і зміст роботи; форми і методи контролю; критерії оцінювання тощо. Усі види практик проводяться здебільшого на базі закладів освіти м. Хмельницького та Хмельницької області. З усіма базами практик укладено відповідні договори (<http://surl.li/efine>). Проходження практик дає змогу здобувачам оволодіти сучасними технологіями, методами, формами організації в галузі їхньої майбутньої професійної діяльності в реальних умовах праці, сформувати необхідний для майбутньої професії особистісно-індивідуальний стиль поведінки та діяльності, набути професійних умінь і навичок через засвоєння практичного досвіду, сформувати загальні та фахові компетентності для успішного здійснення майбутньої професійної діяльності. Під час інтерв'ювання здобувачів за цією ОП ЕГ з'ясувала, що в них були настановна й звітна конференції з педагогічної (пропедевтичної) практики та настановна з практика з виховної роботи і з педагогічної практики в ЗЗСО, які на час візиту ЕГ у межах акредитаційної експертизи до ХНУ не були завершені. ЕГ зазначає також, що ХНУ враховує побажання здобувачів щодо вибору баз та керівника практики. Загалом здобувачі ОП задоволені компетентностями, здобутими під час практики з виховної роботи. Інші види практик перебувають на етапі проходження. Позитивно про практикантів відгукувалися і керівники від баз практик під час зустрічі з ЕГ.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз: На підставі аналізу Відомостей про самооцінювання ОП, змісту ОП, робочих програм навчальних дисциплін, силабусів, спілкування зі здобувачами вищої освіти, НПП ЕГ констатує, що здобувачі вищої освіти, які навчаються на ОП, набувають соціальних навичок. Зокрема, це було підтверджено під час зустрічі ЕГ зі студентами: вони добре працювали в команді, ефективно комунікували між собою і з ЕГ, діяли соціально відповідально і свідомо. ЕГ відмічає, що НПП для забезпечення набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок застосовують різноманітні форми та методи навчання: групові завдання, робота в Зоомкімнатах, творчі завдання, виконання проєктів, рольові ігри, педагогічні ситуації, дидактичні ігри, педагогічний кросворд тощо. Здобувачі набувають соціальних навичок під час вивчення обов'язкових ОК (ОЗП.04, ОЗП.05, ОЗП.07, ОЗП.08,

ОЗП.09, ОЗП.10, ОПП.01, ОПП.02-13), завдяки участі в громадському житті факультету й університету, у різноманітних комунікативних заходах. ЕГ, проаналізувавши загальні та фахові компетентності, зміст робочих програм навчальних дисциплін, констатує, що здобувачі вищої освіти набувають також соціальних навичок, закладених у цілях ОП: формувати компетентного фахівця, здатного до творчості, самоосвіти і професійного вдосконалення та навчання впродовж життя.

7. Зміст освітньої програми урахуває вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз: Зміст ОП передбачає обов'язкові компоненти, спрямовані на часткове формування передбачених Професійним стандартом вчителя загальних компетентностей, а саме: громадянської (ЗК.01), соціальної (ЗК.04), культурної (ЗК.02), лідерської (ЗК.09,10), підприємницької (ЗК.07). Представлені в Професійному стандарті вчителя професійні компетентності ОП ураховано: мовно-комунікативна (ФК.06,09), предметно-методична (ФК.01, ФК.07, ФК.08, ФК.10, ФК.11, ФК.12, ФК.13, ФК.14, ФК.15, ФК.16), інформаційно-цифрова (ФК.03), психологічна (ФК.02), емоційно-етична (ФК.17), педагогічне партнерство (ФК.22), інклюзивна (ФК.02), здоров'язбережувальна (ФК.05), проєктувальна (ФК.02), прогностична (ФК.19, ФК.21), організаційна (ФК.05), оцінювально-аналітична (ФК.04), інноваційна (ФК.03, ФК.19), рефлексивна (ФК.18), здатність до навчання впродовж життя (ФК.18). ХНУ за ОП «Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська))» зі спеціальності 014 Середня освіта за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти присвоює професійну кваліфікацію: вчитель польської мови і літератури, вчитель української мови і літератури.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ на підставі аналізу змісту ОП, навчального плану, силабусів, робочих програм навчальних дисциплін, Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ (<http://surl.li/soayl>), Положення про організацію та контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти ХНУ (<http://surl.li/cocii>), інтерв'ювання НПП, здобувачів вищої освіти, представників адміністративного персоналу з'ясувала, що обсяг фактичного навантаження здобувача вищої освіти співвідноситься з обсягом ОП у кредитах ЄКТС та відповідає інформації, поданій ЗВО у Відомостях про самооцінювання ОП. Розклад занять не перевищує 24 аудиторних годин на тиждень. Обсяг одного кредиту ЄКТС складає 30 годин, з яких на самостійну роботу припадає від 50% до 67%, що відповідає встановленим у ЗВО нормам. Аналіз навчального плану засвідчив, що з навчальних дисциплін загальної підготовки переважають лекційні години, а професійної підготовки – практичні, що вмотивовано змістом відповідних ОК. Зміст та обсяги самостійної роботи з навчальних дисциплін визначено робочими програмами навчальних дисциплін (<http://surl.li/exoam>), аналіз яких засвідчив, що їх загалом розроблено відповідно до нормативних документів ХНУ. У робочих програмах навчальних дисциплін у межах кожної теми визначено кількість годин, які виносяться на самостійну роботу здобувачів вищої освіти; РПНД містять окремий розділ щодо змісту самостійної роботи, а також вагові коефіцієнти для оцінювання самостійної роботи з-поміж інших видів роботи. Кількість годин, необхідних для виконання того чи того виду самостійної роботи, визначає викладач. ЕГ відмічає, що ХНУ надає рекомендації НПП до складання плану самостійної роботи, визначення її змісту й обсягів, збалансованості з іншими видами навчальної роботи, а також контролює, щоб їх загальна сума не перевищувала тижневий бюджет часу здобувача вищої освіти. Положення про організацію та контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти ХНУ (<http://surl.li/cocii>) містить рекомендовані норми витрат часу на самостійну роботу здобувача вищої освіти (академічні години) за видами самостійної роботи студентів з урахуванням профільності навчальних дисциплін (гуманітарних, економічних тощо). На зустрічі з ЕГ здобувачі вищої освіти підтвердили, що їм достатньо часу для виконання самостійної роботи. Студенти відмітили, що викладачі цікавляться в них, чи не перевантажені вони самостійною роботою, а також на подібні запитання вони відповідають під час анонімного опитування.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз: Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за ОП у ХНУ не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Наявність у ХНУ чітких і прозорих процедур формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти та дієвий механізм їх реалізації (застосування інформаційної системи «Електронний кабінет» для подання заяви здобувачем вищої освіти про вибір навчальної дисципліни, формування його індивідуального навчального

плану, зокрема в частині вибіркового компонента, створення нових груп для вивчення вибіркового дисциплін; запровадження в розкладі окремого дня для викладання дисциплін за вибором студента тощо). Ефективне набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок завдяки використанню НПП різноманітних форм та методів навчання (дискусій, мозкового штурму, методу аналізу та діагностики психологічних і педагогічних ситуацій; ділових (рольових) ігор, роботи у групах, інтерактивних презентацій), участі здобувачів у громадському житті факультету й університету, заходах Центру культури та естетичного виховання студентів, Наукового товариства студентів і молодих вчених, у волонтерській діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабка сторона: В ОП і навчальному плані наявні розбіжності в кількості виділених кредитах ЄКТС для педагогічної практики в ЗЗСО (в ОП зазначено 13 кредитів ЄКТС, а в навчальному плані – 14), для практики з виховної роботи в ЗЗСО в ОП передбачено 6 кредитів ЄКТС, а в навчальному плані – 5. Рекомендовано: У відповідності в ОП 2023 р. та навчальному плані до неї кількість кредитів ЄКТС виділених для педагогічної практики в ЗЗСО та практики з виховної роботи в ЗЗСО. Слабка сторона: У Матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП позначено, що ПРН 20 досягається ОЗП.07, тоді як його реалізує ОЗП.08. Рекомендовано: Під час перегляду ОП у 2023 р. зазначити в Матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП, що ПРН 20 досягається ОЗП.08. Слабка сторона: Згідно з Матрицею забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП відмічено, що ПРН 12 реалізується лише ОЗП.03 та ОПП.12, тоді як цей ПРН досягається і під час вивчення ОПП.01, ОПП.03, ОПП.08, ОПП.10. Рекомендовано: У процесі перегляду ОП у 2023 р. зазначити в Матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП, що досягнення ПРН 12 забезпечують ОЗП.03, ОПП.01, ОПП.03, ОПП.08, ОПП.10, ОПП.12. Слабка сторона: Відсутність дисциплін з вивчення польської мови, які мають практичне спрямування наступних рівнів (В1 – С2), що ускладнює подальше повноцінне формування необхідних компетентностей. Рекомендовано: В ОП 2023 року передбачити вивчення ОК «Практичний курс польської мови» у 3, 4, 5 і 6 семестрах. Слабка сторона: Для проходження у 8 семестрі практики з виховної роботи в ЗЗСО та педагогічної практики в ЗЗСО, які охоплюють 19 кредитів ЄКТС, виділено 10 тижнів, у результаті чого здобувачі вищої освіти мають щотижневе навантаження 1,9 кредиту ЄКТС. Рекомендовано: У навчальному плані 2023 р. для проходження практики з виховної роботи в ЗЗСО та педагогічної практики в ЗЗСО виділити 13 тижнів. Слабка сторона: Зміст ОП передбачає обов'язкові компоненти, спрямовані на часткове формування передбачених Професійним стандартом вчителя загальних компетентностей, а саме: громадянської (ЗК.01), соціальної (ЗК.04), культурної (ЗК.02), лідерської (ЗК.09,10), підприємницької (ЗК.07). Рекомендовано: Під час перегляду ОП у 2023 р. урахувати у формулюваннях загальних компетентностей усі вимоги Професійного стандарту вчителя.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає чинним вимогам законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, предметній області визначеної для неї спеціальності 014 Середня освіта. ОК складають логічну взаємопов'язану систему й у сукупності дають змогу досягти заявлених цілей та ПРН. ХНУ надає всі можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, зокрема і через індивідуальний вибір навчальних дисциплін в обсязі 60 кредитів ЄКТС (25%). ОП та навчальний план забезпечують здобувачам практичну підготовку для здобуття компетентностей для успішної майбутньої професійної діяльності. Здобувачі ОП набувають соціальних навичок, що відповідає заявленим цілям. Зміст ОП не повною мірою корелює з Професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Обсяг ОП й окремих освітніх компонент (у кредитах ЄКТС) відповідає фактичному навантаженню здобувачів вищої освіти і забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. ЕГ вважає, що виявлені слабкі сторони не є суттєвими, а їх усунення можливе впродовж реалізації ОП. Вирішальними в оцінюванні Критерію 2 за рівнем «В» стали підкритерії 2.1, 2.3, 2.4, 2.6, 2.7, 2.8, що повністю відповідають вимогам; підкритерії 2.2, 2.5, 2.7 – частково.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз: «Правила прийому до Хмельницького національного університету в 2022 році» розміщено у вільному доступі для вступників, їхніх батьків та всіх зацікавлених осіб (<http://surl.li/ewkxi>). ЕГ, проаналізувавши Правила прийому до ХНУ в 2022 р., констатує, що вони є чіткими, зрозумілими для вступників, не містять дискримінаційних положень, обмежень чи непередбачених чинним законодавством переваг для окремих абітурієнтів щодо їхнього вступу на спеціальність 014 (Середня освіта), у межах якої здійснюється прийом на

навчання на ОП. ЕГ також відмічає, що на допомогу вступникам на офіційному сайті ХНУ розміщено інформаційні матеріали про мультипредметний тест (<http://surl.li/exuud>); вимоги до мотиваційного листа, описано його структуру, критерії оцінювання, запропоновано зразки мотиваційних листів (<http://surl.li/exuuf>); алгоритм дій вступника (<http://surl.li/exuui>); етапи перебігу вступної кампанії (<http://surl.li/exuud>), інші корисні матеріали. Однак, у рубриці «Вимоги до вступу з визначеними термінами подання документів» (<http://surl.li/exuum>) не було змінено інформації про етапи вступної кампанії, затверджені «Правилами прийому до Хмельницького національного університету в 2022 році» 18 липня 2022 р. У ХНУ діяв інформаційно-консультаційний центр, який надавав абітурієнтам безкоштовні послуги щодо реєстрації та подачі ними електронних заяв у будь-який ЗВО України (<http://surl.li/exuup>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз: ЕГ констатує, що у зв'язку з уведенням в Україні воєнного стану через збройну агресію РФ Правила прийому до ХНУ в 2022 р. упродовж звітного періоду відповідно до чинних вимог зазнали всіх потрібних змін, які було затверджено 18 липня 2022 р. (<http://surl.li/ewkxi>). Для вступу на спеціальність 014 Середня освіта, у межах якої функціонує ОП, на місця за державним замовленням абітурієнти мали скласти НМТ та подати мотиваційний лист, для навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб – лише мотиваційний лист. ЕГ зазначає, що з об'єктивних причин, а саме через збройну агресію РФ проти України й у зв'язку із цим встановленими вимогами Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році, зокрема чітко фіксованими ваговими коефіцієнтами конкурсних предметів Національного мультипредметного тесту, ХНУ не мав змоги врахувати у своїх Правилах прийому у 2022 р. особливості ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ХНУ правила визнання РН, отриманих в інших ЗВО, зокрема і під час академічної мобільності, регульовано Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ (<http://surl.li/coayl>), Положенням про порядок визнання та перерахування результатів навчання здобувачів вищої освіти в ХНУ (<http://surl.li/codwt>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНУ (<http://surl.li/cobqe>). Проаналізувавши вищезазначені положення, ЕГ дійшла висновку, що процедури визнання РН, отриманих в інших ЗВО України та закордоння, зокрема і під час академічної мобільності, є чіткими й зрозумілими. Визначені правила відповідають принципам і положенням Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.). Визнання і РН, отриманих здобувачем вищої освіти в інших ЗВО, та присвоєння їм кредитів ЄКТС здійснює декан за погодженням із завідувачем кафедри, де реалізується відповідна ОК. Для цього здобувач подає заяву й підтверджувальні документи про отримання ним певних РН не пізніше ніж за тиждень від початку його навчання в ХНУ (до формування індивідуального навчального плану). Розгляд заяви не має перевищувати 10 днів. Деканом, у разі виявлення розбіжностей, визначається академічна різниця та терміни її ліквідації. При цьому невиконані курсові роботи та непройдені практики вносять до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти на наступний семестр чи навчальний рік. Якщо декан не може одноосібно визнати РН, створюється експертна комісія (у складі 2-3 ос.), яка робить мотивований висновок або про можливість повного визнання і перерахування ОК, або необхідність додаткової атестації за окремими темами і перерахування ОК, або неможливість перерахування ОК. ВК загальної підготовки за заявою здобувача ХНУ перераховує повністю, визначаючи їх обсяг тією кількістю кредитів ЄКТС, яка виділена навчальним планом ОП для вивчення ВК. РН за результатами академічної мобільності перераховують на підставі академічної довідки (за формою ЄКТС) шляхом автоматичного трансферу кредитів з використанням Європейської системи переведення оцінок та відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНУ (<http://surl.li/cobqe>). Результати семестрового контролю за період навчання здобувача вищої освіти в закладі-партнері переводяться в інституційну шкалу оцінювання. ХНУ розроблено таблицю відповідності інституційної шкали оцінювання шкалі оцінювання ЄКТС, яку вміщено в додатку Б до Положення про порядок визнання та перерахування результатів навчання здобувачів вищої освіти в ХНУ (<http://surl.li/codwt>). Інформацію про визнані та перераховані результати навчання (ОК) вносять до індивідуального плану здобувача вищої освіти (залікової книжки), навчальної картки (електронної бази даних). Практики визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО освіти, зокрема і під час академічної мобільності, на ОП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз: Правила визнання отриманих у неформальній освіті РН є зрозумілими й доступними для всіх учасників освітнього процесу. Їх регулюють Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ (<http://surl.li/coayl>), Положення про порядок визнання та перерахування результатів навчання здобувачів вищої

освіти у ХНУ (<http://surl.li/codwt>). Відповідно до розділу 4 Положення про порядок визнання та перезарахування РН здобувачів вищої освіти у ХНУ перезарахування РН може бути як за навчальною дисципліною загалом, так і за окремими темами (модулями), індивідуальними завданнями, передбаченими робочою програмою/силабусом навчальної дисципліни. Визнання РН у повному обсязі здійснюється до початку семестру, під час якого має вивчатися навчальна дисципліна. Перезарахування частини або певного виду навчальної роботи може здійснюватися в поточному семестрі. Обсяг визнаних і зарахованих РН та присвоєних кредитів ЄКТС не може перевищувати 10% від загального обсягу ОП. Для визнання набутих у неформальній освіті РН в повному обсязі здобувач подає заяву на ім'я декана разом із сертифікатом, свідоцтвом, іншим документом, що засвідчує набуття РН у неформальній освіті (у разі необхідності визнання певних видів навчальної роботи, здобувач звертається до завідувача кафедри). Декан видає розпорядження щодо створення експертної комісії у складі гаранта ОП, за якою навчається здобувач, завідувача кафедри та провідного викладача з відповідної дисципліни. На підставі аналізу змісту, результатів здобутої неформальної освіти, співбесіди зі здобувачем вищої освіти, створення портфоліо або складеного екзамену комісія робить вмотивований висновок про можливість повного зарахування, чи необхідність додаткової атестації за окремими темами, або неможливість зарахування РН. У разі виявлення недостатнього рівня знань здобувача чи невідповідності обсягу дисципліни ОП Комісія ухвалює рішення про призначення додаткової атестації та встановлює її форму й строки проведення. Комісія оформлює протокол, у якому обґрунтовує ухвалені рішення щодо зарахування чи незарахування відповідної дисципліни та кредитів ЄКТС і подає його до деканату. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ з'ясувала, що вони добре обізнані з порядком визнання отриманих у неформальній освіті РН. Аналіз Відомостей про самооцінювання та інтерв'ювання здобувачів засвідчили, що практика визнання РН є досить поширеною на ОП. Зокрема, А. Халецька і А. Бойко зазначили, що вони на платформі «Прометеус» прослухали курс «Академічна доброчесність» і здобуті ними РН було перезараховано в межах ОПП.04. Водночас, ЕГ зазначає, що в Положення про порядок визнання та перезарахування РН здобувачів вищої освіти у ХНУ слід внести зміни відповідно до вимог та процедур визнання РН, визначених Порядком визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (затверджено наказом МОН від 08.02.2022 р. № 130, набуття чинності 22.09.2022 р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Активна участь здобувачів вищої освіти в отриманні результатів навчання в неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабка сторона: Одночасне розміщення в різних рубриках на сайті ХНУ актуальної та застарілої інформації щодо етапів перебігу вступної кампанії 2022 р. Рекомендовано: Під час висвітлення етапів перебігу вступної кампанії 2023 р. своєчасно розміщувати актуальну інформацію в усіх рубриках сайту ХНУ. Слабка сторона: Невідповідність розділу 4 Положення про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, затвердженого наказом МОН від 08/02/2022 р., зокрема Положенням не передбачено можливості визнання результатів неформального навчання в межах вибіркового складника ОП, за якою навчається здобувач вищої освіти; Положенням встановлено визнання і зарахування результатів навчання і присвоєння кредитів ЄКТС в обсязі до 10 % від загального обсягу освітньої програми, а не до 25 %, як це визначено Порядком визнання. Рекомендовано: Внести зміни до Положення про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ, у відповідності до розділу 4 вимогам Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти та затвердити внесені зміни до Положення згідно з установленими в ХНУ порядком і термінами.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Процедури вступу на навчання та визнання результатів навчання, здобутих здобувачами вищої освіти в інших ЗВО, під час академічної мобільності, у неформальній освіті, загалом є чіткими, прозорими і доступними для зацікавлених осіб. Вирішальними в оцінюванні Критерію 3 за рівнем «В» стали підкритерій 3.1 (Правила прийому до ХНУ оприлюднено на офіційному сайті ХНУ, вони не містять дискримінаційних положень, обмежень чи привілеїв для вступників) та підкритерій 3.3 (ХНУ визначено чіткі й зрозумілі правила визнання й зарахування результатів навчання, отриманих під час навчання в інших ЗВО, або в процесі академічної мобільності; їх розроблено згідно з Лісабонською конвенцією), які цілком відповідають вимогам. ЕГ констатує, що вимог підкритерію 3.2 у Правилах прийому ХНУ врахувати не мав змоги через збройну агресію РФ та введеними у зв'язку

із цим обмеженнями Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році. ЕГ вважає, що підкритерій 3.4 відповідає вимогам частково (правила визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, є зрозумілими і доступними для учасників освітнього процесу; їх послідовно дотримуються в реалізації освітньої програми, однак Положення про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ не передбачає можливості визнання результатів неформального навчання в межах вибіркового складника ОП, а також обмежує визнання і зарахування результатів навчання і присвоєння кредитів ЄКТС 10 % від загального обсягу освітньої програми, а не 25 %, як це визначено Порядком визнання Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, затвердженим наказом МОН України від 08/02/2022 р. № 130). Вказані недоліки не є суттєвими, вони не впливають критично на якість ОП та можуть бути усунуті впродовж 2022/2023 н. р.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ з'ясувала, що методи та форми навчання сприяють реалізації студентоцентрованого підходу, принципу академічної свободи (вибір тематики курсових, закладу для проходження практики, керівника практики та курсової роботи), дають змогу досягти мети та ПРН. Форми і методи навчання, їх роль у забезпеченні якості вищої освіти висвітлено в положенні Про організацію освітнього процесу у ХНУ (<http://surl.li/coayl>) та в Порядку організації освітньої діяльності за технологіями дистанційного навчання у ХНУ (<http://surl.li/clgcm>). Викладачі постійно працюють над пошуками сучасних методів викладання під час стажування, підвищення кваліфікації, неформальної освіти, опановують методи, пов'язані з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Освітній процес реалізується у формах: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Аналіз змісту РП засвідчив, що у викладанні ОК загальної та професійної підготовки превалюють методи: словесні (розповідь викладача, бесіда, пояснення, робота з текстом), наочні (демонстрація реальних або зображених об'єктів, явищ і їх спостереження), практичні (вправи, завдання, тестування), що сприяють досягненню відповідних ПРН. У викладанні ОЗП.07,08 додатково звернуто увагу на проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції із застосуванням техніки зворотного зв'язку (інтерактивні); практичні заняття з використанням дискусій, мозкового штурму; методу аналізу та діагностики психологічних та педагогічних ситуацій; ділових (рольових) ігор тощо; самостійна робота (презентації) і мають за мету – набуття здобувачами практичних умінь і навичок. Інтерв'ювання відповідних фокус-груп свідчить, що НПП активно використовують репродуктивні, проєктні, інтерактивні, ігрові, інформаційно-комп'ютерні технології навчання, а також технології змішаного, перевернутого, дистанційного, контекстного навчання. Інструменти ІКТ (PowerPoint, сервіси WEB 2.0. (Kahoot, Worldwall, Canva), MOODLE, ZOOM, хостинг YouTube, освітні онлайн платформи (ORPEG, PROLOG Publishing, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli SWP), месенджери (Telegram, Viber, корпоративна електронна пошта тощо). Позитивною є практика проведення двічі на рік опитування студентів щодо форм та методів викладання конкретної дисципліни, результати яких вказують загалом на високий рівень задоволення викладанням (<http://surl.li/efikc>). Проте на підставі аналізу змісту РП ОЗП.08 (<http://surl.li/extky>) та ОПП.07 (<http://surl.li/extla>), які вивчаються здобувачами вищої освіти у 6 і 7 семестрах відповідно, ЕГ констатує на дублюванні окремих тем, а саме: Тема 2. Напрямки виховання, Тема 3. Методи виховання в ОПП.07 та Тема 12. Загальні методи виховання, Тема 13. Основні напрями виховання (ОЗП.08). Зміст лекційного курсу вищезазначених ОК підтверджує наявність однакового навчального матеріалу. Також у РП окремих ОК (ОПП.06, ОПП.01 розділи: Фонетика. Орфографія. Словотвір) не вказано методів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Опрацювавши Відомості про самооцінювання ОП, інформацію, подану на офіційному сайті ХНУ, зокрема на сторінках факультету та кафедри, ЕГ констатує, що учасникам освітнього процесу своєчасно в доступній і зрозумілій формі повідомляють про цілі, зміст і ПРН, порядок та критерії оцінювання в межах окремих ОК. На сайті ХНУ (<http://surl.li/exhng>) та на сторінці кафедри слов'янської філології (<http://surl.li/exhno>) у вільному доступі розміщено ОП, з якою можуть ознайомитися здобувачі. Інтерв'ювання в фокус-групу здобувачів підтверджує, що на початку навчального року студенти отримують інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, порядку і критеріїв оцінювання в межах окремих ОК. Про форми оцінювання результатів навчання студенти можуть дізнатися із силабусів, розміщених на сторінці кафедри (<http://surl.li/exhns>), та робочих програм на сторінках відповідних дисциплін у MOODLE. На першому занятті викладач представляє план курсу, систему оцінювання й контролю знань здобувачів вищої освіти. Крім того, відповідну інформацію здобувачі можуть отримати в гаранта ОП, завідувача кафедри, працівника деканату. Також у відкритому доступі на сайті ХНУ наявні відповідні положення, які регулюють порядок оцінювання та встановлюють його критерії (<http://surl.li/excmn>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Аналіз Відомостей про самооцінювання ОП та здійснення акредитаційної експертизи переконують у тому, що ХНУ забезпечено поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Дослідницький складник мають ФК 19, 20 та ПРН 16, 23, 24 ОП, які формуються під час вивчення ОПП.04 та подальшому написанні курсової роботи з польської мови або історії польської літератури. Здобувачі ОП мають змогу поєднувати навчання і дослідження під час участі в конференціях різних рівнів (<http://surl.li/excmn>), (<http://surl.li/exhpc>). Позитивною практикою є організація щорічних студентських наукових конференцій у ХНУ (<http://surl.li/exhpi>). Результати дослідження здобувачів публікуються в часописі кафедри слов'янської філології (<http://surl.li/exhqv>). У ЗВО активно діє наукове товариство студентів та молодих учених ХНУ, яке сприяє залученню студентів до наукових досліджень (<http://surl.li/cobie>). Здобувачі підтверджують свою участь у наукових гуртках «Полоністичні студії» та «Педагогічна майстерня філолога», протоколи засідань розміщено на сторінці кафедри (<http://surl.li/exhqe>), (<http://surl.li/efiou>). Звіти про науково-дослідну роботу НПП кафедри та студентів (<http://surl.li/efior>), (<http://surl.li/exhqm>), а також онлайн-зустрічі зі здобувачами різних років навчання засвідчує їхню активну участь у науковій діяльності.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Ознайомившись зі змістом Відомостей про самооцінювання ОП, а також на підставі отриманої інформації під час відкритої зустрічі та онлайн-зустрічі з НПП, ЕГ пересвідчилась, що викладачі активно займаються науковою роботою, публікують результати досліджень в українських та іноземних виданнях, обговорюють результати на різного рівня наукових конференціях, а також організують міжнародні та всеукраїнські конференції на базі ХНУ, беруть участь у реалізації регіональних, національних та міжнародних проєктів, новітні досягнення в наукових галузях втілюють у зміст ОК. Успішний захист дисертації О. Ранюк («Розвиток риторичних умінь майбутніх філологів у процесі навчання польської мови», 2020) дозволив увести до змісту ОПП.08 тему «Риторична компетентність майбутнього вчителя-полоніста». ЕГ з'ясовано, що оновлення змісту освіти здійснюється в наслідок підвищення кваліфікації НПП. За результатами стажування «Особливості навчання польської мови в умовах реалізації Концепції НУШ» (Волинський ІПО, 2022) до змісту ОПП.08 додано аналогічну тему. Фахові публікації І. Горячок «Використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі викладання філологічних дисциплін для студентів-полоністів»(2022), «Підготовка студентів педагогічних спеціальностей з використанням моделі змішаного навчання»(2022) сприяли оновленню змісту Т.5. Проте найновіші наукові публікації НПП не внесено до переліку основної чи додаткової рекомендованої літератури в РП ОК (ОПП.01, 02, 05).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ХНУ регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<http://surl.li/cobqe>). Для здобувачів передбачено такі форми академічної мобільності: навчання за освітніми (освітньо-професійними) програмами кредитної або ступеневої академічної мобільності; мовне стажування; навчально-наукове стажування; наукове стажування; практика. Для НПП – участь у спільних освітніх/наукових проєктах; викладання; стажування; наукове дослідження; наукове стажування; мовне стажування; підвищення кваліфікації. ЕГ констатує, що у ХНУ налагоджено роботу, спрямовану на інтернаціоналізацію діяльності. НПП беруть участь у міжнародних стажуваннях, підвищеннях кваліфікації: (<http://surl.li/efimb>), (<http://surl.li/eflcf>), (<http://surl.li/exhrh>), (<http://surl.li/exhrl>). Позитивною практикою є проведення традиційних гостьових лекцій польськими науковцями на теми, які поєднують в собі актуальні питання дослідження мови, літератури, історії, мистецтва та культурології: лекція «Гваделупа в мексикансько-американському мистецтві» докторки Е. Баньки (Люблінський католицький університет) (<http://surl.li/exhrs>), «Реалістична повість і соціологія на прикладі твору польського письменника Броніслава Відштайна «Долина нікчемності» доктора Я. Копера (Люблінський католицький університет) (<http://surl.li/exhrw>). Протягом 2021 р. кафедра слов'янської філології ХНУ долучилася до проєкту «9 лекцій для полоністів. Навколо мови і літератури» Варшавського університету та Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, де було проведено відкриті лекції, пов'язані з вивченням чи навчанням полоністики. У рамках цього проєкту відбулася лекція «Ципріан Норвід – поет великої серйозності і маленького блазенства» професора Т. Корпиша (Варшавський університет) (<http://surl.li/efimf>). У 2022 р. за угодою між ХНУ та Організацією розвитку польської освіти за кордоном було проведено цикл лекцій з польської мови, польської літератури, методики викладання польської мови та літератури (<http://surl.li/efimm>). У співпраці із Товариством «Інтеграція Європа – Схід» (Кельце) здобувачі перебували на міжнародних мовних та педагогічних практиках (<http://surl.li/exhss>), (<http://surl.li/efioc>). У співпраці з Фондацією «Допомога полякам на Сході» (Варшава) у 2014–2021 рр. здобувачі та НПП реалізували 8 міжнародних проєктів, серед яких «Підтримка кафедр польської мови в Литві та Україні», «Чарівна стежка пригод з польською мовою у Свентокшиських горах», «Нові кваліфікації – нові можливості» та ін. (<http://surl.li/efilk>). НПП публікують дослідження в часописах, що включені до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection (<http://surl.li/efijl>). Активну міжнародну співпрацю було підтверджено на відкритій зустрічі Генеральним консулом Республіки Польща у Вінниці Д. Цярцінським та президентом Товариства «Інтеграція Європа – Схід» (м. Кельце, Польща) К. Калітою.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Наявність багатофункціонального Модульного середовища навчання, яке, за словами НПП та керівництва ХНУ, має тривалу традицію успішного застосування. Позитивною практикою є організація щорічних студентських наукових конференцій, що сприяє активізації дослідницької роботи здобувачів. Позитивною практикою є проведення традиційних гостьових лекцій провідними польськими науковцями (Е. Банькою, Я. Копером, Т. Корпишем) та реалізація довгострокових міжнародних проєктів («Полонійний навчальний мультицентр», 2012, «Розвиток польської освіти в Україні через підтримку кафедри слов'янської філології», 2014, «PL+UA=UE (польсько-українські зустрічі на шляху до європейської єдності», 2015, «Нові кваліфікації – нові можливості», 2017, 2018, «Чарівна стежка пригод з польською мовою в горах Свентокшиських», 2018, «Підтримка кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету», 2019, «Підтримка діяльності кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету», 2021) із залученням грантових коштів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабка сторона: ОП передбачено курсову роботу лише з польської філології, що обмежує науково-дослідну діяльність здобувачів лише однією предметною спеціальністю. Рекомендовано: Під час перегляду ОП 2023 робочій групі розширити тематику курсових робіт, урахувавши також можливість дослідження актуальних проблем української філології та методики навчання польської й української мов, польської й української літератур. Слабка сторона: Відсутність у переліку рекомендованої літератури для здобувачів у РП (ОПП.01, 02, 05) наукових публікацій НПП. Рекомендовано: У РПНД на 2023/2024 навчальний рік НПП внести до переліку основної та додаткової літератури власні найновіші публікації, що сприятиме додатковому оновленню змісту ОК. Слабка сторона: У робочих програмах деяких ОК не вказано методів навчання (Розмовний практикум з польської мови (<http://surl.li/exfbt>), Сучасна польська мова. Фонетика (<http://surl.li/exfby>), Сучасна польська мова. Орфографія. Словотвір (<http://surl.li/exfcy>)). Рекомендовано: До початку 2023/2024 навчального року оновити зміст вказаних РПНД із зазначенням методів навчання. Слабка сторона: Дублювання окремих тем в ОЗП.08 та ОПП.07. Рекомендовано: До початку 2023/2024 навчального року провести спільне засідання кафедри психології та педагогіки і кафедри слов'янських мов, які забезпечують викладання ОК на цій ОП, та оновити зміст ОК, уникаючи дублювання матеріалу.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Окреслені факти засвідчують, що ОП загалом відповідає вимогам Критерію 4. Визначальними для виставлення рівня відповідності «В» стали підкритерії 4.2 (надання доступної і зрозумілої інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК), 4.5 (пов'язаність навчання, викладання та наукових досліджень з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО). Освітній процес за ОП здійснюється на засадах студентоцентрованого підходу, принципу академічної свободи слова і творчості. Оновлення змісту ОП відбувається завдяки участі НПП у конференціях, під час проходження стажування. Вказані слабкі сторони, які пов'язані з технічною стороною оформлення РП окремих ОК, дублювання певних тем, обмеженням змісту курсової роботи польською філологією (підкритерії 4.1, 4.3) – не мають системного характеру і можуть бути усунені до початку 2023/2024 навчального року. Підкритерії 4.2, 4.5 повністю відповідають вимогам; підкритерії 4.1, 4.3, 4.4 – частково.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ЕГ з'ясовано, що форми контролю є чіткими, зрозумілими, їх організація й проведення не передбачає упередженого ставлення до здобувачів вищої освіти. Відповідно до Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/cochz>) контрольні заходи включають вхідний, поточний та підсумковий контроль і проводяться згідно з РПНД і графіком навчального процесу, який затверджується на кожний семестр і навчальний рік наказом ректора. Кожну форму контролю схарактеризовано: визначено її суть, умови проведення тощо. Поточний контроль може здійснюватися під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених РПНД і графіком навчального процесу. При цьому найчастіше для поточного контролю НПП використовуються: усне опитування, письмове опитування (самостійні роботи), тестовий контроль,

презентація індивідуальних проєктів. Анкетування здобувачів вищої освіти свідчить, що найчастіше поточний контроль знань відбувається за допомогою онлайн-тестування й опитування через відео-зв'язок та охоплює всі навчальні дисципліни (<http://surl.li/exhtl>). Прозорість в оцінюванні здобувачів досягається використанням «Електронного журналу», власного розроблення ХНУ, який був продемонстрований ЕГ під час резервної зустрічі. Здобувачі в онлайн-режимі можуть контролювати виставлення балів як своїх, так і всієї групи, що забезпечує об'єктивність оцінювання. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів прописано в силабусах та робочих програмах до кожної ОК, які розміщено на платформі MOODLE.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарту вищої освіти за предметною спеціальністю 014 Середня освіта немає. Проте ХНУ для встановлення рівня сформованості ПРН, фахових і загальних компетентностей у процесі опанування змісту ОП визначено такі форми атестації: Атестаційний іспит з основної спеціальності, який передбачає охоплення навчального матеріал обов'язкових дисциплін блоку професійної підготовки: «Сучасна польська мова», «Історія польської літератури», «Методика навчання польської мови», «Методика навчання літератури» та Атестаційний іспит з додаткової спеціальності, який охоплює зміст «Сучасної української мови», «Історії української літератури», «Методики навчання української мови», «Методики навчання літератури». Проте недостатньою є вмотивованість наявності матеріалу «Методики навчання літератури» в обох іспитах. Зі слів гаранта, теоретичний аспект залишається однаковим, а зміст відрізняється використанням прикладів з історії польської літератури для іспиту з основної спеціальності, та з історії української літератури – з додаткової, але це не відображено в програмах атестаційних іспитів. Проведення атестації регламентовано Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та наукових ступенів у ХНУ (<http://surl.li/cocio>), яким передбачено її відкрите і публічне здійснення. За ОП атестація вперше проводитиметься у 2022/2023 н. р.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів відбувається на основі положень: Про організацію освітнього процесу у ХНУ, Про атестацію здобувачів вищої освіти у ХНУ, Про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ, Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ, Про організацію та контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти у ХНУ. Усі документи розміщено на сайті ХНУ (<http://surl.li/excmn>). Правила та чіткі критерії оцінювання знань прописано у РП та силабусах до кожної ОК, які доступні для здобувачів вищої освіти на платформі MOODLE. Під час онлайн-спілкування зі здобувачами вищої освіти, представниками органів студентського самоврядування було встановлено, що правила проведення контрольних заходів чіткі, зрозумілі, не містять дискримінаційних положень. Інформацію щодо форм контролю відображено в РП, силабусах ОК (<http://surl.li/ewvrr>). Із процедурами організації й проведення контрольних заходів, запобігання конфлікту інтересів, порядком оскарження результатів контрольних заходів студентів ознайомлюють викладачі на першому занятті з ОК, під час настановних конференцій із практик, у процесі консультування щодо написання курсових робіт, виконання самостійної роботи. «Електронний журнал», принцип дії якого було продемонстровано ЕГ під час резервної зустрічі, є вагомим чинником у реалізації процедури забезпечення об'єктивності екзаменаторів, адже всі оцінки доступні для здобувачів вищої освіти та НПП. Оцінки за заліки виставляються за результатами поточного контролю. Оцінка за екзамен складається на 60% з середнього балу поточних оцінок. Це унеможливує вплив екзаменатора на підсумок. Захист результатів практик відбувається публічно. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що мають змогу повідомити про конфліктну ситуацію через скриньку довіри (<http://surl.li/dadsd>) або подати звернення до керівництва, яке наголосило, що повідомлення надходить одночасно на пошти керівників різних відділів, що забезпечує своєчасне реагування на нього. Процедури запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУ описано в Положенні про запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУ (<http://surl.li/exepn>). Порядок повторного проходження контрольних заходів визначається такими положеннями ХНУ (<http://surl.li/exepn>), (<http://surl.li/exeqt>), (<http://surl.li/exeqx>). У разі відсутності здобувача вищої освіти без поважної причини вважається підставою для отримання академічної заборгованості. Повторне складання семестрового контролю з ОК, із якої отримано незадовільну оцінку, допускається не більше як два рази: перший раз викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету. Рішення комісії є остаточним. Якщо здобувачем вищої освіти було виконано навчальний план, але не складено атестаційний іспит, у нього є право повторної атестації протягом 3-х років відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/cocio>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в діяльності ХНУ регулюються такими нормативними документами: Статутом ХНУ (<http://surl.li/cosyk>), Стратегією розвитку ХНУ на 2021-2025 рр. (<http://surl.li/cobag>), Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ (<http://surl.li/coanj>), Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНУ (<http://surl.li/cocra>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/cocpf>), Положенням про діяльність ХНУ у сфері інтелектуальної власності (<http://surl.li/cosyu>). Процедура дотримання академічної доброчесності охоплює як здобувачів вищої освіти, так і НПП. Результати анкетування свідчать, що 87,5% здобувачів вищої освіти цієї ОП ознайомлені з поняттям академічної доброчесності та вважають її дотримання всіма учасниками освітнього процесу важливим (<http://surl.li/exfkh>). Усі друковані та електронні видання викладачів і здобувачів вищої освіти ХНУ, а також кваліфікаційні роботи обов'язково проходять перевірку на наявність академічного плагіату за допомогою системи Anti-Plagiarism з видачею довідки. У разі виявлення понаднормативного відсотка збігів у представлених матеріалах їх повертають на доопрацювання. Після внесених виправлень процедура перевірки на наявність збігів проводиться повторно і безкоштовно. Проте курсові роботи на наявність текстових запозичень перевіряються лише за окремими зверненнями НПП. Наукові праці, навчально-методичні видання співробітників ХНУ, кваліфікаційні роботи розміщуються в Інституційному репозитарії ХНУ (<http://surl.li/exfmq>). Наукова бібліотека ХНУ займається популяризацією академічної доброчесності шляхом поширення відповідних документів на своїй сторінці (<http://surl.li/exfnu>). Позитивною практикою є участь здобувачів вищої освіти в заходах, присвячених актуальним питанням академічної доброчесності (<http://surl.li/exfpd>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ЕГ вважає сильними сторонами впровадження процедур, визначених нормативними документами, безпосередньо в освітній процес; наявність у відкритому доступі силабусів і РПНД, у яких міститься інформація щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання; використання електронної системи управління освітнім процесом, що дозволяє здобувачам вищої освіти відстежувати свої результатами навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабка сторона: У програмах двох атестаційних іспитів розміщено матеріал з ОК «Методика навчання літератури», проте чітко не вмотивовано наявність в обох іспитах однієї і тієї самої навчальної дисципліни. Рекомендовано: Для виразнення змісту атестаційного іспиту до початку 2023/2024 навчального року розробникам варто розмежувати в програмі до нього матеріал, пов'язаний з історією польської та української літератур. Слабка сторона: На наявність текстових запозичень у ХНУ перевіряються лише роботи, які готуються до публікації, та кваліфікаційні роботи. Рекомендовано: Для послідовного дотримання процедури академічної доброчесності до початку 2023/2024 навчального року відповідним підрозділам переглянути та розширити перелік видів робіт, які перевірятимуться на можливу наявність текстових запозичень, обов'язково включивши до нього курсову роботу.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Означені факти засвідчують, що контрольні заходи, їхні форми, критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, оприлюднюються заздалегідь і дозволяють встановити досягнення студентом результатів навчання для окремої ОК. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, їх послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Вирішальними в оцінюванні Критерію 2 за рівнем «В» стали підкритерії 5.1, 5.3, що повністю відповідають вимогам; підкритерії 5.2, 5.4 – частково. Вказані слабкі сторони не мають системного характеру і можуть бути усунені до початку 2023/2024 навчального року.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізувавши дані, наведені у Відомостях про самооцінювання ОП та отримані під час онлайн-зустрічей, ЕГ встановила, що академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає ОК, які вони забезпечують, та є достатньою для досягнення ПРН. Означене засвідчується базовою освітою, науковим ступенем/вченим званням, змістом монографій, посібників, публікацій у періодичних фахових виданнях. Аналіз кадрового складу, здійснений у розрізі навчальних дисциплін за заявленою ОП, доводить, що залучені викладачі мають достатній рівень академічної кваліфікації щодо забезпечення належного рівня викладання дисциплін, поданих у таблиці 2. Реалізацію ОП забезпечують 18 НПП (2 особи обіймають посади професора (11,2 %), 12 – доцента (66,7 %), 3 – старших викладачів (16,6 %), 1 – викладача (5,5 %)), з них 16 жінок (88 %) та 2 чоловіки (11,2 %). Учене звання доцента мають 11 осіб (61,2 %), професора – 1 особа (5,5 %), науковий ступінь кандидата наук – 11 осіб (61,2 %), доктора – 3 особи (16,6 %). Усі НПП мають необхідну кількість пунктів професійної активності, визначених п.38 Ліцензійних умов (І. Приймак, М. Гавриш – 5 пунктів, Л. Станіславова – 6, К. Олександренко – 7, О. Ранюк, Л. Терещенко, І. Горячок, О. Кулешова – 8, Ю. Серкова, Н. Подлевська, Н. Торчинська, Ю. Дутчак – 9, Л. Любохинець, М. Торчинський – 11). НПП проходять міжнародні підвищення кваліфікації у Республіці Польща й мають необхідну кількість публікацій, включених до переліку фахових видань України та до наукометричних баз, зокрема Web of Science Core Collection. Сфера наукових зацікавлень НПП відповідає ОК, викладання яких вони забезпечують.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір НПП регулюється Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад працівників ХНУ (<http://surl.li/exgdu>), у якому зазначено, що конкурсний відбір проводиться на засадах: відкритості, гласності, законності, рівності прав претендентів, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття посад НПП, а також чітко прописано всю процедуру та вимоги до претендентів. Основними принципами відбору на посаду є високий професіоналізм, відповідність академічній та/або професійній кваліфікації, досвід науково-педагогічної діяльності, рівень наукової та професійної активності, який засвідчує виконання не менше як чотирьох видів та результатів п. 38 Ліцензійних вимог. Опрацювавши Відомості про самооцінювання ОП і факти, отримані під час зустрічей з адміністрацією університету та викладачами, ЕГ встановила, що конкурсний добір є прозорим і дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОП. Кандидатури претендентів попередньо обговорюються на засіданні відповідної кафедри у їх присутності.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

До реалізації освітнього процесу роботодавці залучені під час проходження здобувачами вищої освіти практик, вони надають поради щодо організації практичної підготовки (<http://surl.li/exgoe>), рецензують ОП, також передбачається, що їх залучатимуть до виконання обов'язків голів екзаменаційних комісій. Учасники відкритої зустрічі, серед яких були потенційні роботодавці, директори ЗЗСО, а саме Ж. Демиденко, директор Хмельницької середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів №20, та О. Кенц, директор Технологічного багатопрофільного ліцею імені Артема Мазура, засвідчили, що регіон потребує вчителів польської мови, тому стейкхолдери зацікавлені у випускниках ОП, за якою здійснюється підготовка вчителів, які викладатимуть передовсім польську мову.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ під час проведення онлайн-зустрічей з різними фокус-групами встановила, що за запрошенням кафедри слов'янської філології роботодавці, кваліфіковані вчителі, експерти галузі залучаються до проведення навчальних занять. Подібна співпраця відбувається в різноманітних формах, серед яких перевага надається гостьовим лекціям (<http://surl.li/efimm>), майстер-класам (<http://surl.li/efimk>), семінарам з учительської майстерності (<http://surl.li/exguq>), які розширюють світогляд здобувачів вищої освіти, підвищують рівень їхньої професійної підготовки. Сильною стороною для цієї ОП є те, що НПП (С. Войталюк, Ю. Серкова, Л. Терещенко, І. Горячок) мають практичний досвід роботи у ЗЗСО.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток НПП забезпечується шляхом підвищення кваліфікації та регулюється Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників ХНУ (<http://surl.li/cogji>). Основними завданнями професійного розвитку НПП є: удосконалення професійних компетентностей за спеціальністю, педагогічної (викладацької) майстерності, підвищення інформаційно-комунікаційних компетентностей, іноземномовної майстерності, розв'язанню яких сприяють: стажування у вітчизняних закладах освіти, з якими укладено договори (<http://surl.li/efine>): Ю.Серкова – у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нак. №68-КП,15.03.2019), Н. Подлевська, О. Ранюк – у Волинському інституті післядипломної освіти (<http://surl.li/efilu>), Н. Торчинська, Н. Подлевська – в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (довідка 728/01,02.04.2019) тощо. У ХНУ визнається також підвищення кваліфікації НПП, отримане під час неформальної освіти (<http://surl.li/exhco>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ХНУ стимулює розвиток викладацької майстерності передовсім шляхом морального та матеріального заохочення, яке здійснюється на основі Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників університету (<http://surl.li/exhea>). Проведені ЕГ онлайн-зустрічі з НПП, заступником головного бухгалтера, начальником відділу кадрів, ректором та менеджментом ХНУ підтверджують інформацію, надану у Відомостях про самооцінювання ОП. НПП преміюють за високі результати щорічного рейтингового оцінювання. У 2018-2020 рр. кафедра слов'янської філології отримала грамоти ректора ХНУ за призові місця в рейтингу кафедр. Також викладачі отримують подяки ректора за високі досягнення за різними напрямками роботи. У 2022 Почесними грамотами ХНУ нагороджено: Н. Торчинську, І. Горячок, Л. Терещенко, Н. Подлевську за вагомий внесок у розвиток освіти, науки, з нагоди 60-річчя від заснування ХНУ (№8-КВ,12.10.2022). За поданням адміністрації ХНУ Подяку МОНУ отримали Н. Подлевська (№2-К,09.11.2020), грамоту Департаменту освіти і науки ХОДА Н. Торчинська (№156-к,11.10.2021), грамоту Національної академії педагогічних наук України (2022) Л. Станіславова. Уся інформація щодо відзнак знаходиться у відкритому доступі на сторінці кафедри (<http://surl.li/efijl>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НПП, які забезпечують освітній процес за ОП, є висококваліфікованими науковцями, досвідченими викладачами, про що свідчить науковий доробок, професійні активності, результати участі в наукових рейтингах; НПП на власному прикладі демонструють підхід безперервного навчання та розвитку впродовж життя (для поглиблення фахових компетентностей НПП (Н. Подлевська, Н. Торчинська, І. Горячок, Л. Олійник, Л. Станіславова) здобули другу вищу освіту в галузі 035 Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша – польська»)); система морального й матеріального заохочення, що виявляється в преміюванні за високі результати щорічного оцінювання НПП, отриманні грамот за призові місця в рейтингу кафедр, подяк за високі досягнення за різними напрямками роботи як в ХНУ, так і на рівні міста, області та держави, спонукає викладачів до професійного зростання та підвищення якості освіти за ОП; ХНУ стимулює професійний розвиток НПП, надаючи підтримку в проведенні грантової діяльності, в участі НПП у закордонних конкурсах, що відкриває можливості для реалізації міжнародної співпраці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін за Критерієм 6 ЕГ не виявила.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Означені факти засвідчують, що людські ресурси ОП сприяють досягненню цілей та ПРН та повні відповідають вимогам Критерію 6. НПП, які забезпечують освітній процес за ОП, є висококваліфікованими науковцями, мають публікації у часописах, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, досвідченими викладачами, про що свідчать пункти професійної активності (від 5 до 11), результати участі в наукових рейтингах. НПП, серед яких С. Войталюк, Ю. Серкова, Л. Терещенко, І. Горячок, мають багаторічний досвід роботи у ЗЗСО, що є ключовим для ОП за спеціальністю 014 Середня освіта. Вони на

власному прикладі демонструють підхід безперервного навчання та розвитку впродовж життя. Підкритерії 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 повністю відповідають вимогам рівня «А».

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Відомості про фінансові та матеріально-технічні ресурси кафедри слов'янської філології є у відкритому доступі, їх оприлюднено на сторінці кафедри (<http://surl.li/fckja>). ЕГ під час акредитаційної експертизи переконалася, що матеріально-технічна база ХНУ цілком забезпечує досягнення мети і завдань, а також досягнення ПРН цієї ОП. Під час відеоконференції ЕГ запевнилась у наявності зазначених у Відомостях про самооцінювання ОП матеріально-технічних ресурсів (<http://surl.li/efijp>), зокрема аудиторії кафедри слов'янської філології (кабінет слов'янських мов та методик викладання, сучасна лабораторія НУШ), аудиторії Українсько-польського центру європейської інтеграції (кабінети польської мови, літератури, перекладознавства). Усі аудиторії кафедри обладнано проєкторами та інтерактивними дошками, пристроями для голосового перекладу, комп'ютерами з лінгафонним обладнанням. Здобувачі вищої освіти мають змогу користуватися фондами Наукової бібліотеки ХНУ, у тому числі й електронною бібліотекою (<http://surl.li/fcjuv>), Інституційним репозитарієм (<http://surl.li/fcjvd>), що зручно для здобувачів вищої освіти та викладачів, урахувавши виклики сьогодення. Для реалізації ОП ХНУ має достатню кількість аудиторій, бібліотечний фонд (складає понад 700 назв художньої, навчальної, наукової, методичної літератури, всього понад 1 тис. примірників, як авторства НПП, що задіяні до реалізації ОП, так і матеріали провідних видавництв Польщі), який постійно поповнюється спеціальною фаховою літературою, передовсім за рахунок грантових проєктів (<http://surl.li/fcjuv>). У ХНУ є 5 гуртожитків, ідальні, буфети, укриття, спортивний комплекс та актовий зал. У гуртожитках створено належні житлово-побутові умови для здобувачів вищої освіти, проте відсутній безкоштовний доступ до мережі Інтернет, що під час дистанційного навчання ускладнює здобувачам можливість гарантованого доступу до всіх інформаційних систем ХНУ. Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ переконалася, що ХНУ має достатні фінансові та матеріально-технічні ресурси й навчально-методичне забезпечення ОП для досягнення визначених ОП цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Ураховуючи основні права та обов'язки здобувачів вищої освіти, прописані у Статуті ХНУ (<http://surl.li/fciaz>) та Правилах внутрішнього розпорядку ХНУ (<http://surl.li/fcibq>), ЕГ встановлено, що ХНУ в навчальних корпусах забезпечено безоплатний доступ усіх учасників освітнього процесу до інтернету, до всієї інфраструктури університету, інформаційно-методичних ресурсів, бібліотеки тощо. Науковою бібліотекою ХНУ проводяться безкоштовні перевірки текстів на унікальність розробленою університетом власною програмою з видачею відповідної довідки. Бібліотека надає доступ до баз даних Scopus та Web of Science у мережі ХНУ. Здобувачі вищої освіти мають змогу розвивати свої соціальні навички, беручи активну участь у діяльності Центру культури та естетичного виховання студентів (<http://surl.li/fcjuj>), Наукового товариства студентів і молодих вчених (<http://surl.li/fcjuo>), що дозволяє здобувачам вищої освіти реалізувати свої потреби та інтереси. Інформаційна система «Електронний університет» (<http://surl.li/fcfcgw>), модульне середовище для навчання MOODLE (<http://surl.li/fcfhe>) надають здобувачам вищої освіти безкоштовний цілодобовий доступ до електронного розкладу занять, індивідуального навчального плану, матеріалів лекційних, практичних занять, самостійної роботи та інших навчально-методичних матеріалів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Проаналізувавши структуру ХНУ, ЕГ встановила, що безпечність освітнього середовища для здобувачів вищої освіти гарантують відділи охорони праці, протипожежної безпеки, відділ охорони. У ХНУ функціонують системи сигналізації, камери відеоспостереження, є мобільні групи реагування зі складу штатних охоронців. Під час віртуальної екскурсії корпусами та гуртожитками ХНУ було зафіксовано наявність планів евакуації на випадок надзвичайних ситуацій, пожежних сигналізацій. Приміщення облаштовані вогнегасниками. У навчальних корпусах, у гуртожитках університету є укриття. На факультетах наявні аптечки. Під час зустрічі ЕГ з допоміжними структурними підрозділами начальник відділу охорони праці повідомив про наявний механізм дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, передбачений внутрішніми нормативно-правовими документами ХНУ. ЕГ переконалася, що здобувачі вищої освіти мають змогу реалізувати себе в органах студентського самоврядування (студентська рада <http://surl.li/fcfcx> та первинна профспілкова організація студентів (<http://surl.li/fckhr>), Центрі культури та естетичного виховання студентів (<http://surl.li/fcjuj>), Науковому товаристві студентів і молодих вчених (<http://surl.li/fcjuo>), що цілком задовольняє їхні потреби та інтереси. Студентська рада сумлінно відстоює інтереси студентства перед адміністрацією. Під час проведення акредитаційної експертизи здобувачі вищої освіти

неодноразово згадували про проведення низки культурно-мистецьких заходів: Поетичний конкурс польською мовою (<http://surl.li/fcjyw>), День філолога (<http://surl.li/fckbh>), День вишиванки (<http://surl.li/fckbn>) тощо. Зазначені заходи дають змогу здобувачам вищої освіти задовольнити власні вподобання та інтереси, до того ж, більшість заходів спрямована на формування свідомого громадянина нашої держави. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі вищої освіти засвідчили, що вони задіяні у волонтерстві, зокрема плетуть маскувальні сітки для наших воїнів. ХНУ має сучасний спортивний комплекс: спортивні майданчики, стадіон, тренажерні зали; працюють спортивні секції. Спортивний клуб ХНУ постійно проводить заходи, спрямовані на популяризацію здорового способу життя (<http://surl.li/fckit>). У ХНУ в юридичній клініці всім учасникам освітнього процесу надають безкоштовну правову допомогу (<http://surl.li/fckij>). У разі потреби соціальної і психологічної підтримки, учасники освітнього процесу мають змогу звернутися до психологічної служби (<http://surl.li/fckjf>), яка також надає фахову допомогу на безоплатній та анонімній основі. За бажанням здобувачі вищої освіти можуть скористатися електронною скринькою довіри (<http://surl.li/fckjp>), скриньками довіри для паперових звернень, які розміщено на першому поверсі навчального корпусу. Скарг від здобувачів ОП, що проходить акредитацію, не надходило. На підставі викладених фактів, ЕГ робить висновок, що учасники освітнього процесу цілком задоволені створеним для них освітнім середовищем, яке є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти ОП.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Комунікація здобувачів вищої освіти, які навчаються за цією ОП, здійснюється через роботу гаранта ОП, кафедри, деканату, студентської ради (<http://surl.li/fckkd>), що діє на основі Положення про студентське самоврядування (<http://surl.li/fckkj>). Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ з'ясувала, що питання стосовно навчання вони можуть вирішити безпосередньо з викладачами та гарантом ОП, деканом факультету. Організаційну підтримку здобувачів вищої освіти здійснює деканат, навчальний відділ, куратори академічних груп. Організація та забезпечення освітнього процесу реалізується за допомогою інформаційної системи «Електронний університет» (<http://surl.li/fckkn>), модульного середовища для навчання MOODLE (<http://surl.li/afvdt>), на основі яких здобувачам вищої освіти надається доступ до електронного розкладу занять, матеріалів лекційних, практичних занять, завдань самостійної роботи, у чому ЕГ переконалася під час віртуального огляду цих платформ. Інформаційну підтримку здобувачі вищої освіти можуть отримати на офіційному сайті ХНУ, сторінках факультету та кафедри, органів студентського самоврядування; під час дистанційного навчання змогу здійснювати освітній процес дає використання месенджерів, електронної пошти, ZOOM, Google Meet, можливостей MOODLE. Уся необхідна для здобувачів вищої освіти інформація про освітній процес також представлена на інформаційних стендах кафедри та деканату. Консультативну підтримку здобувачам вищої освіти надають куратори академічних груп, Центр кар'єри (<http://surl.li/fckla>), Психологічна служба (<http://surl.li/fckjf>), Юридична клініка з надання безоплатних правових послуг (<http://surl.li/fckij>). Соціально-психологічну підтримку здобувачам вищої освіти забезпечує Психологічна служба, яка допомагає учасникам освітнього процесу впоратися з різними проблемами соціально-гуманітарного характеру. Під час зустрічі із завідувачем Психологічної служби ЕГ з'ясовано, що всі учасники освітнього процесу мають змогу звернутися по допомогу до служби, при цьому зберігаючи анонімність. Психологічна служба для надання соціальної підтримки здобувачам проводить анонімні опитування (<http://surl.li/fckli>). Результати опитування обговорюють на засіданнях кафедри, вченої ради факультету і ректорату. Захист прав та інтересів студентів, організацію дозвілля здійснюють органи студентського самоврядування – студентська рада та профспілкова організація студентів ХНУ. Студентське самоврядування вносить пропозиції щодо здійснення морального й матеріального заохочення студентів, покращання побутових умов у гуртожитку, бере участь у розподілі житлового фонду гуртожитків, стипендіального фонду, фонду спеціальної допомоги. Надання соціальних стипендій регулюється «Правилами призначення стипендій студентам, аспірантам і докторантам Хмельницького національного університету» (<http://surl.li/fcklm>). Під час зустрічей із фокус-групами ЕГ встановлено належний рівень організаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ з'ясувала, що в ХНУ створено належні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. У ЗВО функціонує лабораторія інклюзивної педагогіки (<http://surl.li/fckwy>) та лабораторія з ерготерапії (<http://surl.li/fckxd>), де можна отримати необхідну підтримку, допомогу. Складання розкладу відбувається з урахуванням поверхів, що дає змогу комфортному перебуванню здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. Здобувачі вищої освіти, які за станом здоров'я не можуть відвідувати аудиторних занять, мають змогу навчатися за індивідуальним графіком, за дистанційними технологіями з дозволу декана факультету. Під час віртуальної екскурсії ЕГ переконалася, що всі навчальні корпуси ХНУ та гуртожитки облаштовано пандусами, а також обладнано спеціальні кімнати гігієни. ХНУ має нормативно-правовий документ, що регламентує перебування осіб з особливими освітніми потребами на території ЗВО (Порядок супроводу осіб з інвалідністю та представників інших маломобільних груп населення під час перебування на території ХНУ (<http://surl.li/fckxi>)). Здобувачі з особливими освітніми потребами за ОП, що акредитується, не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ХНУ існують чіткі політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, зокрема пов'язані з дискримінацією, корупцією та сексуальними домаганнями, що визначено Положенням про запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУ (<http://surl.li/ehern>), Положенням про запобігання та протидію булінгу (<http://surl.li/fckqw>). У разі виникнення таких ситуацій учасники освітнього процесу можуть звернутися по допомогу до Психологічної служби. На сайті ХНУ можна також ознайомитися з Антикорупційною програмою (<http://surl.li/fckrf>), що затверджена для запобігання та протидії корупції, уникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із корупцією. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ встановлено відсутність проявів корупції в ХНУ, що підтвердили здобувачі вищої освіти цієї ОП. Інформування студентів щодо змісту відповідних положень покладено на кураторів академічних груп. Науково-педагогічні працівники ХНУ підписують Декларацію про дотримання академічної доброчесності, що зберігається в особових справах. Відділ забезпечення якості освіти проводить серед здобувачів вищої освіти опитування, що містять у собі питання щодо виявлення ознак академічної недоброчесності. У ХНУ наявні паперові та електронна скриньки довіри. З опертям на бесіди зі здобувачами вищої освіти ЕГ може стверджувати, що на ОП, яка проходить акредитацію, відсутні випадки конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією. Здобувачі вищої освіти обізнані з алгоритмом дій у разі виникнення таких ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильною стороною є навчально-методична та матеріально-технічна бази, над удосконаленням яких постійно працює як кафедра слов'янської філології, так і ЗВО. ЕГ відзначає позитивну практику облаштування лабораторії НУШ, де здобувачі вищої освіти мають змогу навчатися методик викладання НУШ та вивчати Концепцію НУШ на практиці під час занять. ХНУ на високому рівні забезпечує соціальну підтримку учасників освітнього процесу, надаючи безкоштовну психологічну та правову допомогу. ЕГ відзначає доступність до всієї інфраструктури ЗВО для осіб з особливими освітніми потребами, безоплатний доступ здобувачів вищої освіти та НПП до всіх необхідних інформаційних ресурсів, необхідних для здійснення освітньої, викладацької та наукової діяльності. ЕГ вважає сильною стороною наявність чіткої політики вирішення конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією, про що свідчить відсутність таких ситуацій за ОП, що акредитується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабка сторона: Відсутність у гуртожитках вільного доступу до мережі Інтернет, що певною мірою ускладнює здобувачам ОП можливість якісно готуватися до занять та виконувати завдання дистанційно. Рекомендовано: Адміністрації ХНУ упродовж 2023 р. забезпечити гуртожитки вільним та безкоштовним доступом до мережі інтернет.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Під час здійснення акредитаційної експертизи ЕГ встановлено факт створення ХНУ безпечного освітнього середовища, формування комфортних умов навчання та викладання для учасників освітнього процесу, відсутність конфліктних ситуацій та проявів академічної недоброчесності. ХНУ на високому рівні забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП. Матеріально-технічні та навчально-методичні ресурси забезпечують досягнення визначених ОП, що проходить акредитацію, цілей та програмних результатів навчання. Вирішальними у визначенні рівня відповідності «В» стали підкритерії 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 та 7.6, що цілком відповідають вимогам, підкритерій 7.1 – частково. ЕГ запропоновану рекомендацію стосовно необхідності забезпечення гуртожитків вільним та безкоштовним доступом до мережі інтернет вважає незначною, її можна усунути впродовж 2023 р.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП здійснюються відповідно до Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/fciiec>); структуру та зміст ОП визначено в Положенні про організацію освітнього процесу у ХНУ (<http://surl.li/coayl>); процедури моніторингу якості ОП та освітнього середовища регулює Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/fcjsb>); Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/fcjsi>) передбачає залучення зацікавлених осіб до розроблення та перегляду ОП. Перегляд ОП відбувається періодично із залученням внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, про що свідчить постійне анкетування всіх учасників освітнього процесу (<http://surl.li/efike>). Цей факт підтвердили на зустрічах з ЕГ і здобувачі вищої освіти, і зовнішні стейкхолдери, і НПП. Подану на акредитацію ОП розроблено у 2019 році, проте у 2021 році її було переглянуто на підставі затвердження нової Стратегії розвитку ХНУ на 2021-2025 рр., Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», з урахуванням змін, внесених у Національну рамку кваліфікацій (від 25/06/2020 р.). Гарант ОП розповіла, що пропозиції стейкхолдерів було отримано у вигляді рецензій, через анкетування, на розширених засіданнях кафедри слов'янської філології, на електронну адресу гаранта ОП. Перед затвердженням ОП рішенням вченої ради ХНУ її погоджують із завідувачами відділів: навчального, навчально-методичного та внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, що демонструє фаховість у процедурах розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. ЕГ підтверджує, що проєкт ОП, таблицю обговорення проєкту ОП розміщено на сайті ХНУ (<http://surl.li/fclro>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ОП ЕГ з'ясовано, що здобувачі вищої освіти беруть активну участь в обговоренні та внесенні змін до ОП шляхом анкетування через корпоративне середовище. Зокрема, А. Страшнюк запропонувала до переліку вибіркового дисциплін додати «Орфографічний практикум з польської мови», «Правописний практикум з української мови», «Українську діалектологію». Її пропозиції було враховано. ХНУ запровадив практику так званих «фокус-груп» із числа здобувачів вищої освіти, які беруть участь у заходах, орієнтованих на покращання якості освітнього процесу, поширюють цей досвід серед інших здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/fclrw>). ЕГ встановлено, що всі рецензії та результати анкетувань висвітлено на сторінці кафедри слов'янських мов (<http://surl.li/fckja>). Участь органів студентського самоврядування у внутрішньому забезпеченні якості вищої освіти передбачено Положенням про студентське самоврядування у ХНУ (<http://surl.li/fckkj>). Представники студентського самоврядування входять до складу вченої ради факультету, університету, ректорату, інших комісій та рад ХНУ, де обговорюються результати анкетувань, питання освітнього процесу, періодичного перегляду ОП, внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Голова Студентської ради В. Баранюк засвідчила, що брала безпосередню участь у перегляді цієї ОП. Представники органів студентського самоврядування зазначили, що вони залучені до заходів, які організує відділ забезпечення якості освіти, та сприяють залученню студентства до обговорення освітнього середовища ХНУ на зустрічах з адміністрацією ЗВО. Підсумовуючи результати зустрічей зі здобувачами вищої освіти та студентським самоврядуванням, ЕГ дійшла висновку, що реалізація ОП здійснюється в партнерстві зі здобувачами вищої освіти, які активно долучаються до її перегляду.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Випуску фахівців за цією ОП ще не було, проте під час зустрічей з фокус-групами ЕГ встановила, що потенційні роботодавці періодично доєднуються до перегляду ОП з оперттям на сьогоденні потреби ринку праці. Зокрема, ХНУ співпрацює з Департаментом освіти і науки Хмельницької міської ради, Хмельницькою середньою загальноосвітньою школою №20, Хмельницьким технологічним багатопрофільним ліцеєм імені Артема Мазура, Навчально-виховним комплексом №4 м. Хмельницького, Навчально-виховним комплексом №10 м. Хмельницького, Як заповнила керівник практики від ЗВО, комунікація з роботодавцями відбувається після проходження студентами практики у ЗЗСО, під час якої аналізують найважливіші аспекти та актуальні проблемні питання для їх усунення в подальшому. Під час зустрічей з фокус-групами, ЕГ встановлено, що основним засобом комунікації є анкетування стейкхолдерів. Пропозиції від роботодавців для перегляду ОП надходять також у вигляді рецензій. ХНУ детально розглядає та аналізує отримані рекомендації та зауваги й поступово впроваджує їх шляхом внесення змін до ОП, що акредитується.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ХНУ наявна чітка практика моніторингу щодо кар'єрного шляху випускників ЗВО. Передусім за цю ланку роботи відповідає Центр кар'єри (<http://surl.li/fclxn>). Під час зустрічі з НПП ЕГ з'ясувала, що на кафедрі слов'янської

філології ХНУ також існує практика підтримки контактів з колишніми здобувачами вищої освіти через кураторів академічних груп. На кафедрі є відповідальна особа за збір інформації щодо працевлаштування випускників кафедри. Випускники кафедри беруть участь в анкетуванні щодо якості інших освітніх програм кафедри слов'янської філології як зовнішні стейкхолдери (<http://surl.li/fclxw>). Про конкретні випадки практикування пропонувані механізми за цією ОП не можемо констатувати, оскільки за ОП, що акредитується, випуску ще не було, проте ЗВО загалом і кафедра зокрема готові до такої роботи.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЗВО провадить моніторинг діяльності кафедр на постійній основі, ґрунтовно аналізуючи систему внутрішнього забезпечення якості освіти за тією чи тією ОП. Керівництво ХНУ систематично видає розпорядчі документи з метою вивчення освітнього середовища ЗВО та для усунення виявлених недоліків. Відповідно до результатів моніторингу наповнення кафедральної сторінки на сайті ЗВО істотно збільшилося. ЕГ переконалася у наявності актуальної корисної інформації, що має попит серед усіх учасників освітнього процесу. Допоміжні навчально-наукові структурні підрозділи ректорату слідкують за виконанням рекомендацій та зауважень, наданими відповідно до останнього моніторингу ОП. Здобувачі вищої освіти та НПП під час спілкування з ЕГ запевнили, що суттєвих недоліків за цією ОП виявлено не було. Це дає підстави стверджувати, що внутрішня система забезпечення якості ХНУ забезпечує вчасне реагування на недоліки ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитаційна експертиза ОП здійснюється вперше, проте ХНУ розробив певні рекомендації щодо покращання ОП та усунення недоліків на основі пройдених ЗВО акредитаційних експертиз інших ОП. Як засвідчує аналіз Відомостей про самооцінювання ОП (с. 21), ці рекомендації регламентовано наказом ректора ХНУ від 06.09.2021 №113 «Про затвердження заходів щодо реалізації рекомендацій за результатами акредитаційної експертизи освітніх програм у 2020-2021 н.р.». Гарант ОП запевнила ЕГ про проведений моніторинг ОП з метою можливого виявлення подібних недоліків та знаходження шляхів їх подолання. Так, у результаті такого аналізу було переглянуто перелік і змістове наповнення кафедральних вибіркового дисциплін; оновлено, активізовано анкетування здобувачів вищої освіти з оцінювання якості викладання.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Діяльність у сфері внутрішнього забезпечення якості освіти ЗВО здійснює відділ забезпечення якості вищої освіти ХНУ (<http://surl.li/fclks>). Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності (<http://surl.li/fcjsb>) учасниками академічної спільноти є гарант ОП, члени проєктної групи, науково-педагогічні працівники. Для вдосконалення та покращання якості надання освітніх послуг серед учасників академічної спільноти проводиться анкетування (<http://surl.li/fdaag>), результати якого детально обговорюються на засіданнях кафедри, що відображено у Відомостях про самооцінювання ОП. На зустрічах із фокус-групами ЕГ встановлено, що організація внутрішнього забезпечення якості в ХНУ здійснюється на п'ятьох рівнях: 1 – здобувачі вищої освіти (якість проведення навчальних занять, ефективність сервісів ХНУ, зміст ОП); 2 – кафедра (поточний моніторинг якості освіти, ініціювання і реалізація рішень щодо її покращання); 3 – факультет (оперативний контроль за дотриманням якості освіти, моніторинг ресурсного забезпечення, періодична експертиза ОП тощо); 4 – органи вченої ради ХНУ, структурні підрозділи (рівень розроблення й апробації загальноуніверситетських документів, процедур); 5 – вчена рада ХНУ, Наглядова рада ХНУ, відділ забезпечення якості вищої освіти (формування стратегії та політики забезпечення якості освіти).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти ХНУ має чіткі процеси та відбувається передусім у рамках взаємодії всіх учасників освітнього процесу та зовнішніх стейкхолдерів. Варто відзначити позитивну практику формування ХНУ «фокус-груп» із числа здобувачів вищої освіти, що засвідчує безпосередню участь студентів у реалізації ОП. ЕГ встановлено активну участь та обізнаність в освітньому процесі здобувачів вищої освіти цієї ОП і студентського самоврядування гуманітарно-педагогічного факультету. ЕГ відзначає позитивну практику впровадження в освітній процес інформаційної системи «Електронний університет», що дає змогу учасникам освітнього процесу за будь-яких обставин, урахувавши умови сьогодення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабка сторона: під час зустрічі зі студентським самоврядуванням представники Студентської ради університету продемонстрували недостатню обізнаність у процесах внутрішнього забезпечення якості освіти. Рекомендовано: Адміністрації ХНУ провести зі Студентською радою університету роз'яснювально-ознайомлювальні заходи (зустрічі з адміністративним персоналом та навчально-допоміжними структурними підрозділами ХНУ) щодо участі органів студентського самоврядування на рівні університету у процесах та механізмах внутрішнього забезпечення якості освіти ХНУ до 15/04/2023 р.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Перегляд ОП відбувається за потреби ЗВО, здобувачів залучено до обговорення, НПП є активними учасниками обговорення та перегляду ОП. Роботодавці беруть участь у засіданнях методичної ради, вченої ради факультету та круглих столів. Простежується зв'язок ЗВО зі своїми випускниками, у закладі наявна культура якості та існує зв'язок між різними групами стейкхолдерів. ХНУ забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності, пов'язаній з її реалізацією. ЕГ встановлено, що представники органів студентського самоврядування на рівні університету недостатньо обізнані у процесах та механізмах внутрішнього забезпечення якості освіти ХНУ. Вирішальним в оцінюванні ОП за Критерієм 8 на рівні «В» стали підкритерії 8.1, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6 та 8.7, що цілком відповідають вимогам у межах цього критерію, а підкритерій 8.2 – частково. Означений недогляд за підкритерієм 8.2 не є суттєвим і може бути усунутий в робочому порядку до кінця 2022/2023 навчального року.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативно-правова база, що регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є у вільному доступі й оприлюднена на офіційному сайті ХНУ (<http://surl.li/dilyt>). У ЗВО ці процеси регульовано низкою документів, зокрема Статутом ХНУ (<http://surl.li/fciaz>), Правилами внутрішнього трудового розпорядку ХНУ (<http://surl.li/fcibq>), Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНУ (<http://surl.li/fcicb>), Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ (<http://surl.li/fcicg>), Колективним договором на 2020-2023 роки між адміністрацією і трудовим колективом ХНУ (<http://surl.li/fcicq>), Положенням про порядок запобігання і врегулювання потенційного та реального конфлікту інтересів в діяльності посадових осіб ХНУ (<http://surl.li/fcicu>), Положенням про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у ХНУ (<http://surl.li/fciec>). Здобувачі вищої освіти під час зустрічі з ЕГ запевнили, що чітко розуміють свої права та обов'язки як учасників освітнього процесу. Про процедури і документи, які регулюють відповідні норми, здобувачів вищої освіти інформують куратори академічних груп.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Здійснивши аналіз інформації, розміщеної на офіційному сайті ХНУ, ЕГ з'ясувала, що на ньому оприлюднено проекти освітніх програм для отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (<http://surl.li/fcgrj>). Під час зустрічі з академічним персоналом гарант ОП розповіла, що інформація у вигляді пропозицій надходить на її електронну пошту. ЕГ також переконалася, що пропозиції щодо оновлення освітньої програми систематично обговорюються проектною групою та послідовно впроваджуються. ЕГ констатує, що ХНУ для громадського обговорення оприлюднює на офіційному сайті проект ОП та запропоновані зацікавленими сторонами зауваження і пропозиції. ЕГ зазначає, що в ОП відсутня інформація про зміну гаранта ОП, яка відбулася на початку 2022/2023 н. р.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ХНУ своєчасно оприлюднює на своєму офіційному сайті актуальну та достовірну інформацію щодо ОП, зокрема ту, що містить у собі її цілі, очікувані результати й компоненти в достатньому обсязі для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства (<http://surl.li/fciwy>). ОП також розміщено на сторінці кафедри слов'янської філології (<http://surl.li/fcixn>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЕГ сильними сторонами ОП вважає: Чітке й послідовне дотримання ХНУ вимог щодо прозорості та публічності у своїй діяльності; інформаційну наповненість офіційного сайту ХНУ (розміщення нормативно-правової бази, анонсів щодо можливостей академічної мобільності здобувачів вищої освіти та НПП, актуальних новин, подій та заходів, що проводить ХНУ тощо) та зручність користування ним; чіткість і зрозумілість визначених внутрішніми документами правил, процедур та порядків, що регулюють права й обов'язки учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабка сторона: В ОП відсутня інформація про зміну гаранта, яка відбулася на початку 2022/2023 н. р. Рекомендовано: Робочій групі до 01/04/2023 р. відобразити в ОП факт зміни гаранта, а відповідним структурним підрозділам розробити процедуру внесення змін, пов'язаних зі зміною гаранта ОП, яка відбувається після затвердження ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ХНУ загалом виконує вимоги щодо публічності та прозорості у своїй діяльності. ЗВО вчасно оприлюднює на офіційному сайті всю необхідну для здійснення якісного освітнього процесу інформацію, має визначені чіткі та зрозумілі доступні правила, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу і яких послідовно дотримується ХНУ під час реалізації ОП. ЕГ встановлено, що ОП, яка акредитується, загалом відповідає Критерію 9 на рівні «В». Вирішальними в оцінюванні Критерію 9 за рівнем «В» стали підкритерії 9.1 і 9.3, які цілком відповідають вимогам; підкритерій 9.2 частково відповідає вимогам. ЕГ зазначає, що рекомендація стосовно необхідності внесення в ОП інформації про зміну гаранта є несуттєвою і критично не впливає на якість реалізації ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Копусь Ольга Антонівна

Члени експертної групи

Білявська Вікторія Сергіївна

Капаці Андрій Юрійович